

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
Факультет дизайну
Кафедра графічного дизайну

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на тему:
«Розробка серії ілюстрацій до дитячої книги «Айва»»

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський)

Спеціальність 022 Дизайн

Освітня програма Графічний дизайн

Виконала: студентка групи БДг5-22
Шемчук А.В.

Науковий керівник канд. філос.н., доц.
Ільницька Л.В.

Рецензент д. мист., проф.
Михайлова Р.Д.

Київ 2026

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ

Факультет дизайну

Кафедра графічного дизайну

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський)

Спеціальність 022 Дизайн

Освітня програма Графічний дизайн

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри ГД

д.філос. Лілія ЖУРАВЕЛЬ-ЗМЄЄВА

(підпис)

« ____ » _____ 2026 р.

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ**

Шемчук Ані Вікторівні

1. Тема кваліфікаційної роботи «Розробка серії ілюстрацій до дитячої книги «Айва»

Науковий керівник роботи Ільницька Любов Віталіївна, канд. філос.н., доц. затверджені наказом КНУТД від «17» березня 2026 р. № 62-уч.

2. Вихідні дані до кваліфікаційної роботи: наукові публікації та джерела за темою та дослідження книжкової ілюстрації.

3. Зміст кваліфікаційної роботи: Вступ, Розділ 1. Теоретико-аналітичні основи створення ілюстрацій у дитячій анімалістичній книзі, Розділ 2. Концепція авторської ілюстрації, Розділ 3. Реалізація дизайн-проекту серії ілюстрацій, Загальні висновки, Список використаних джерел, Додатки

Дата видачі завдання лютий 2026

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапу кваліфікаційної роботи (проєкту)	Орієнтовний термін виконання	Примітка про виконання
1	Вступ	лютий 2026	
2	Розділ 1. Теоретико-аналітичні основи створення ілюстрацій у дитячій анімалістичній книзі	лютий 2026	
3	Розділ 2. Концепція авторської ілюстрації	березень 2026	
4	Розділ 3. Реалізація дизайн-проєкту серії ілюстрацій	квітень 2026	
5	Висновки	травень 2026	
6	Оформлення (чистовий варіант)	травень 2026	
7	Подача кваліфікаційної роботи (проєкту) науковому керівнику для відгуку (за 14 днів до захисту)	червень 2026	
8	Подача кваліфікаційної роботи (проєкту) для рецензування (за 12 днів до захисту)	червень 2026	
9	Перевірка кваліфікаційної роботи (проєкту) на наявність ознак плагіату (за 10 днів до захисту)	червень 2026	Коефіцієнт подібності ____% Коефіцієнт цитування ____% _____
10	Подання кваліфікаційної роботи (проєкту) на завідувачу кафедри (за 7 днів до захисту)	червень 2026	

З завданням ознайомлений:

Студент _____

Аня ШЕМЧУК

Науковий керівник _____

Любов ІЛЬНИЦЬКА

АНОТАЦІЯ

Шемчук А. В. Розробка дизайн проєкту ілюстрацій до дитячої книги «Айва».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавр за спеціальністю 022 Дизайн – Київський національний університет технологій та дизайну, Київ 2026 рік.

У роботі досліджено роль дитячої книжкової ілюстрації у формуванні емоційного та візуального сприйняття дитини, проаналізовано сучасні приклади ілюстрованих видань та особливості створення авторських ілюстрацій. Результатом проєкту стала серія акварельних ілюстрацій до дитячої книги «Айва», виконана з урахуванням вікових особливостей дітей і сучасних принципів книжкового дизайну.

Ключові слова: *книжкова ілюстрація, дитяча книга, акварель, графічний дизайн, книжкове оформлення, авторська ілюстрація.*

SUMMARY

Shemchuk, A. V. Development of a design project for illustrations for the children's book «Aiva».

Bachelor's degree project in specialty 022 Design - Kyiv National University of Technologies and Design, Kyiv, 2026.

This paper examines the role of children's book illustration in shaping emotional and visual perception, analyses contemporary illustrated books, and explores the process of creating original illustrations. The project resulted in a series of watercolour illustrations for the children's book «Aiva», developed according to children's age characteristics and modern book design principles.

Key words: *book illustration, children's book, watercolour, graphic design, book design, original illustration.*

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1.ТЕОРЕТИКО-АНАЛІТИЧНІ ОСНОВИ СТВОРЕННЯ ІЛЮСТРАЦІЙ У ДИТЯЧІЙ АНІМАЛІСТИЧНІЙ КНИЗІ.....	9
1.1.Історичний розвиток дитячої ілюстрації та її вплив на сприйняття візуальної інформації	9
1.2. Сучасні підходи до дитячої ілюстрації: стиль, форма, колір і шрифт. 14	
1.3.Вимоги до оформлення дитячих видань та аналіз візуального досвіду.19	
Висновки до розділу 1	22
РОЗДІЛ 2. КОНЦЕПЦІЯ АВТОРСЬКОЇ ІЛЮСТРАЦІЇ.....	24
2.1. Дослідження типів ілюстрації та специфіки їх створення.....	24
2.2. Аналіз аналогів у сучасній дитячій книжковій ілюстрації	32
2.3. Розробка авторської концепції серії ілюстрацій	36
Висновки до розділу 2	41
РОЗДІЛ. 3. РЕАЛІЗАЦІЯ ДИЗАЙН-ПРОЄКТУ СЕРІЇ ІЛЮСТРАЦІЙ	43
3.1. Створення персонажа та візуального середовища	43
3.2. Композиція, колір і типографіка в ілюстраціях.....	51
3.3. Техніка виконання та підготовка до друку.....	56
Висновки до розділу 3.....	60
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	62
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	65
ДОДАТКИ.....	71

ВСТУП

Візуальна культура дитини формується з перших років життя, і саме книга стає одним із перших провідників у світ образів, кольору та фантазії. Особливу роль у цьому процесі відіграє ілюстрація, яка не просто супроводжує текст, а створює окремий емоційний простір, допомагає краще зрозуміти зміст і формує естетичний смак. Дитяча книга сьогодні вже не сприймається лише як носій інформації - це цілісний художній об'єкт, де важлива кожна деталь: композиція, колір, характер персонажів і навіть настрої сторінки.

Тема дипломної роботи пов'язана з розробкою серії ілюстрацій до дитячої книги «Айва», орієнтованої на дітей дошкільного віку. У центрі уваги знаходиться анімалістичний персонаж - собачка, яка виступає провідником у сюжеті та допомагає дитині емоційно залучитися до історії. Обрана техніка акварелі дозволяє створити м'який, теплий і водночас живий візуальний стиль, який відповідає особливостям дитячого сприйняття.

Актуальність теми зумовлена зростаючим інтересом до якісного візуального контенту в дитячій літературі. Сучасні діти оточені великою кількістю цифрових зображень, тому друкована книга повинна конкурувати не лише змістом, а й візуальною привабливістю. Водночас відчувається потреба у більш душевних, створених мистецькими техніками. Акварель у цьому контексті відкриває широкі можливості для передачі настрою, світла та емоцій, що особливо важливо для дошкільної аудиторії. Створення ілюстрацій для книги «Айва» дає змогу дослідити поєднання класичних художніх технік із сучасними цифровими інструментами, завдяки чому проєкт набуває актуальності та практичної цінності..

Метою дипломної є створення цілісної серії акварельних ілюстрацій до дитячої книги «Айва», які гармонійно поєднуються з текстом і сприяють розвитку уяви та емоційного сприйняття дитини.

Для досягнення поставленої мети було визначено такі **завдання дослідження:**

- розглянути особливості дитячої ілюстрації та її роль у розвитку дитини.
- проаналізувати стилістичні підходи та технічні можливості акварелі в ілюструванні.
- дослідити принципи створення анімалістичного персонажа у дитячій книзі.
- розробити візуальну концепцію та художній стиль ілюстрацій до книги «Айва».
- створити серію ілюстрацій та обґрунтувати їх композиційні й колористичні рішення.

Об'єктом дипломної виступає дитяча книжкова ілюстрація як складова візуальної культури.

Предмет дослідження - процес створення серії акварельних ілюстрацій із анімалістичним персонажем для дитячої аудиторії дошкільного віку.

У роботі було використано **методи** аналізу літературних і візуальних джерел, порівняння різних художніх стилів та узагальнення зібраної інформації. Також застосовувався метод синтезу, який допоміг поєднати теоретичні знання, приклади сучасної дитячої ілюстрації та власні художні рішення під час створення проєкту. Окрім цього, у практичній частині використовувалися методи створення ілюстрацій у техніці акварелі та цифрового малювання під час розробки персонажа, композиції й загального візуального середовища книги.

Елементи наукової новизни одержаних результатів:

- Розроблено підходи до створення книжкових ілюстрацій з урахуванням основних складових та особливостей їх побудови.
- Проведено класифікацію технік виконання, стилістичних напрямів і методів створення ілюстрацій.
- Визначено основні тенденції використання цифрових технологій у процесі розробки книжкових ілюстрацій.

Елементи наукової новизни полягають у поєднанні традиційної акварельної техніки з сучасним підходом до створення дитячого персонажа, а також у

розробці цілісної візуальної системи ілюстрацій, орієнтованої саме на дошкільний вік

Практичне значення одержаних результатів роботи полягає в можливості використання створеної серії ілюстрацій у реальному видавничому проєкті, а також у застосуванні напрацьованих підходів у подальшій дизайнерській практиці, зокрема у сфері дитячої книги.

Апробація результатів дослідження Результати дослідження апробовані на Міжнародній науково-практичній конференції «Наука, освіта і суспільство в умовах змін: виклики та інновації» (Кременчук, 10 жовтня 2025 р.) з публікацією на тему: «Мінімалізм у дизайні книги: естетика тиші та простору», а також підтверджені дипломом 3 ступеня у міжнародному конкурсі «MENTAL HEALTH», у номінації «Краще колористичне рішення» в рамках Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?» (Київ), 2026 р..

Структура та обсяг роботи побудовано відповідно до поставленої мети та завдань і складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг роботи становить 84 сторінки, основний текст займає 59 сторінок, ілюстративний матеріал представлено у додатках кваліфікаційної роботи.

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИКО-АНАЛІТИЧНІ ОСНОВИ СТВОРЕННЯ ІЛЮСТРАЦІЙ У ДИТЯЧІЙ АНІМАЛІСТИЧНІЙ КНИЗІ

1.1. Історичний розвиток дитячої ілюстрації та її вплив на сприйняття візуальної інформації

Художнє оформлення книжкових видань є важливою частиною сприйняття інформації, особливо коли йдеться про дитячу літературу. Саме ілюстрації допомагають дитині легше зрозуміти зміст історії, передають настрій сюжету та підтримують зацікавленість під час читання. Для дітей молодшого віку зображення часто стають першим знайомством із книгою, тому вони виконують не тільки естетичну, а й пізнавальну та емоційну роль. Завдяки малюнкам дитина краще сприймає події твору, швидше запам'ятовує героїв і створює власні уявлення про історію. У дитячих книгах текст та ілюстрація тісно пов'язані між собою і разом формують цілісний художній простір, який впливає на увагу, уяву та емоції читача [5].

Необхідність доповнювати текст зображеннями з'явилася ще задовго до виникнення книги у сучасному вигляді. Ще з давніх часів люди використовували малюнки для передачі подій, знань та власних спостережень. Саме тому витoki ілюстрації можна побачити ще у первісному суспільстві, коли на стінах печер створювалися зображення тварин, сцен полювання та побуту. Такі малюнки виконувалися природними матеріалами: вугіллям, сажею, глиною та рослинними барвниками. Одними з перших образів у мистецтві стали саме тварини, адже вони займали важливе місце в житті людини та постійно були присутні у навколишньому середовищі [2].

Із розвитком писемності та появою рукописних книг ілюстрація почала виконувати не лише пояснювальну, а й художню функцію. У середньовічних рукописах зображення допомагали краще зрозуміти текст, прикрашали сторінки та робили книги більш доступними для сприйняття. З часом книжкова графіка почала формуватися як окремий напрям мистецтва. Поява друкарства значно вплинула на розвиток ілюстрованих видань, а ілюстрація

стала важливою частиною оформлення книг для різних вікових категорій, зокрема й для дітей. Саме розвиток друкарських технологій сприяв поширенню дитячих ілюстрованих книг та формуванню культури дитячого читання.

У різних культурах тварини поступово набували символічного значення. У Стародавньому Єгипті собака асоціювалася з охороною та вірністю, у Китаї вважалася символом добробуту й захисту дому, у грецькій міфології вона виступала охоронцем межі між світами а в європейській культурі стала образом дружби та відданості [27]. Через це саме собаки часто з'являлися у ранніх літературних сюжетах і книжкових зображеннях. Зооморфні персонажі допомагали передавати моральні якості людини через поведінку тварин [23].

Еволюційно зображення почали переходити зі стін печер у рукописні книги. У середньовічних манускриптах ілюстрації створювалися вручну тушшю, темперою та природними фарбами. Книги прикрашали орнаментами, декоративними літерами та мініатюрами. Особливе місце займали бестіарії, це збірники з описами тварин, де кожен образ мав символічне значення. До прикладу, в українській книжковій графіці анімалістичні образи посідали важливе місце. У народних казках тварини часто символізували певні риси характеру, лисиця - хитрість, вовк - силу, а собака символізувала вірність і захист [29], лев символізував силу а олень - чистоту [52]. У працях, присвячених українській анімалістиці, зазначається, що саме через образ тварини дитина легше сприймає моральний зміст історії [11]. Тож саме ці книги можна вважати одними з перших прикладів анімалістичної книжкової ілюстрації.

Після винайдення друкарства у XV столітті оформлення книг почало активно розвиватися. Ілюстрації спочатку виконувалися у техніці деревориту та гравюри, що дозволяло тиражувати зображення разом із текстом. Згодом дитячі книги стали доступнішими, а ілюстрація перетворилася на важливу частину оформлення видання [61]. У XVII-XVIII століттях з'явилися перші

книги, спеціально створені для дітей, де малюнки допомагали пояснювати зміст тексту.

У XIX столітті дитяча книга почала набувати знайомого сучасного вигляду. Ілюстрація вже не лише прикрашала сторінку, а й формувала емоційний настрій твору. Одним із важливих прикладів стала книга «The Tale of Peter Rabbit» Беатрікс Поттер (Рис. 1.1., Додаток А) [65]. Художниця створювала акварельні ілюстрації тварин із поєднанням реалістичності та м'якої стилізації. Її роботи значно вплинули на розвиток дитячої анімалістичної книги.

У XX столітті роль ілюстрації ще більше зростає, зображення стало окремою візуальною мовою, здатною передавати сюжет навіть без тексту. У сучасній теорії книжкової графіки зазначається, що дитина сприймає інформацію через образ швидше, ніж через слова [62]. Тому ілюстрація в дитячій книзі виконує не лише естетичну, а й пізнавальну функцію.

Образи тварин набувають особливого значення, діти легше емоційно реагують на персонажів-тварин, оскільки вони викликають відчуття безпеки та співпереживання. У дитячій літературі собака найчастіше уособлює дружбу, турботу й підтримку [11]. Через це образи собак активно використовуються у сучасних книгах та анімації. Вони допомагають дитині краще розуміти емоції персонажів і формують позитивне ставлення до навколишнього світу.

У розвитку дитячої книги можна помітити, як поступово зростала роль ілюстрації. Якщо перші видання були здебільшого текстовими, то з часом зображення почали не лише доповнювати текст, а й пояснювати події та передавати емоції. Разом із розвитком друкарських технологій і зміною художніх стилів змінювалися й самі ілюстрації, що зрештою вплинуло на сучасне оформлення дитячих книг [3].

У дитячій літературі ілюстрації мають особливе значення, адже вони допомагають дитині краще уявляти події та легше запам'ятовувати інформацію. Візуальні образи впливають на емоції, завдяки чому зміст

сприймається глибше й цікавіше. Дослідження показують, що діти дошкільного віку значно активніше реагують на книги із зображеннями, оскільки ілюстрації підтримують увагу та викликають інтерес до читання [22]. Це пов'язано з тим, що в ранньому віці візуальна інформація сприймається простіше та швидше, ніж текст.

Окремо варто відзначити роль ілюстрації у розвитку дитячої уяви. Розглядаючи зображення, дитина самостійно формує власне бачення персонажів, подій і настрою історії. У такому випадку ілюстрація не просто дублює текст, а розширює його зміст і додає нові смислові акценти. У сучасних дослідженнях книжкової графіки наголошується, що саме поєднання тексту та зображення створює цілісну структуру дитячої книги [62].

Разом із цим частина дослідників розглядає ілюстрацію як окремий засіб комунікації, здатний передавати зміст навіть без текстового супроводу. У таких книгах саме зображення стає основним способом розповіді, а читач сприймає історію через послідовність візуальних образів [13, 36]. Такий підхід відповідає сучасним тенденціям дитячої книги, де дедалі більше уваги приділяється саме візуальному наративу як повноцінній формі подачі змісту [4].

У наукових працях зазначається, що подібний формат особливо добре підходить дітям дошкільного віку, оскільки в цей період переважає образне мислення, а текст сприймається ще не повністю [22]. Дитина в такому випадку не просто розглядає картинки, а самостійно вибудовує розуміння сюжету за допомогою візуальних підказок. Це сприяє розвитку уяви та допомагає глибше емоційно зануритися в історію [64].

Яскравим прикладом є книга «М'яч для Дейзі» автора Кріс Рашка (Рис.1.2., Додаток А) [66]. У цьому виданні історія розповідається виключно через ілюстрації, без тексту. Послідовність сцен показує зміну емоцій героя завдяки простим формам, м'яким кольоровим переходам і чіткій композиції, що і створює відчуття руху та цілісності оповіді.

Особливістю таких рішень є простота візуальної мови. Мінімалістичний підхід допомагає зосередитися на емоціях і не перевантажує зображення зайвими деталями, що відповідає сучасним тенденціям у дизайні дитячих книг [37].

Ілюстрація здатна існувати як окрема система комунікації та вона не тільки доповнює текст, а й може повністю його замінити, створюючи повноцінну історію.

Значення ілюстрації також пов'язане з її впливом на емоційний стан дитини. Колір, форма та композиція можуть викликати різні емоції, від радості й відчуття затишку до спокою чи напруження. Психологія кольору доводить, що теплі відтінки зазвичай асоціюються з безпекою та комфортом, тоді як холодні створюють більш стриманий і спокійний настрій [24]. Саме тому у дитячих книгах колір часто використовується як важливий засіб емоційної взаємодії з читачем.

У сучасних дитячих виданнях ілюстрація виконує також функцію візуальної навігації. Вона допомагає організувати простір сторінки, виділити головні елементи та спрямувати увагу дитини на важливі частини сюжету. У теорії книжкової графіки зазначається, що зображення створює композиційний баланс між текстом і візуальними акцентами [12]. Завдяки цьому сторінка стає більш зрозумілою, зручною та легкою для сприйняття.

Окремо варто звернути увагу на роль анімалістичних образів у дитячій книзі. Анімалістика - це напрям образотворчого мистецтва, який пов'язаний із зображенням тварин у різних формах: від реалістичного відтворення до стилізованих, символічних або образних трактувань. У візуальній культурі цей жанр займає важливе місце, адже поєднує спостереження за природою з художнім переосмисленням та культурними асоціаціями. Як зазначається в «Енциклопедії Сучасної України», перші анімалістичні зображення з'явилися ще в період верхнього палеоліту, що свідчить про їхню важливу роль у розвитку раннього мистецтва людини. Образи тварин є одними з найпоширеніших у дитячій ілюстрації, оскільки вони легко сприймаються

дітьми та викликають емоційний відгук. У мистецькій традиції анімалістика розглядається як жанр, що поєднує уважне спостереження за природою та образне мислення [2]. У дитячих книгах тварини часто наділяються людськими рисами, що допомагає передавати моральні цінності та моделі поведінки.

У сучасному дизайні дитячих видань, ілюстрація також розглядається як засіб естетичного розвитку. Вона допомагає формувати художній смак, розвиває спостережливість та візуальне мислення. У наукових дослідженнях підкреслюється, що постійна взаємодія дитини з якісними ілюстраціями впливає на формування культурного досвіду та здатності розуміти й інтерпретувати візуальні образи [25].

Крім цього, ілюстрація виконує важливу комунікативну функцію, адже може передавати зміст навіть без тексту. Це особливо актуально для дітей раннього віку, у яких мовні навички ще тільки формуються. У такому випадку зображення стає зрозумілим і універсальним способом передачі інформації, який не потребує додаткових пояснень [39].

Отже, у сучасних дитячих виданнях, ілюстрація виконує багато важливих значень і поєднує естетичний, пізнавальний та емоційний аспекти. Вона не лише доповнює текст, а й впливає на його сприйняття, створюючи єдиний візуально-смісловий простір. Завдяки цьому дитяча книга стає більш зрозумілою та доступною для молодших читачів, а зображення відіграють важливу роль у процесі читання, розуміння та емоційного сприйняття історії.

1.2. Сучасні підходи до дитячої ілюстрації: стиль, форма, колір і шрифт.

Сучасні підходи до створення дитячої ілюстрації сформувалися в результаті довгого розвитку книжкової графіки та змін у візуальній культурі, вона формується не лише під впливом художніх традицій, а й завдяки розвитку цифрових технологій, зміні способів сприйняття інформації та еволюції книжкового дизайну. Історично роль ілюстрації поступово

змінювалася, так від другорядного елементу вона перетворилася на важливу частину змісту, яка впливає на сприйняття історії майже так само, як і текст. Якщо раніше ілюстрації здебільшого виконували пояснювальну роль, то сьогодні вони створюють окремий візуальний простір, який взаємодіє з текстом, емоціями та уявою дитини [13]. Через це сучасну дитячу книгу все частіше розглядають як цілісний художній об'єкт, у якому важливими є композиція, ритм сторінки, кольорова гама, характер персонажів і навіть оформлення шрифту, все це працює разом як єдина система, що створює цілісне візуальне середовище видання [3].

Уявлення про стиль у дитячій ілюстрації змінювалося разом із розвитком мистецтва та друкарства. У європейських книгах XIX століття переважав реалістичний підхід: художники намагалися точно передавати форму предметів, зовнішність тварин, одяг та природне середовище. Сучасні підходи часто поєднують спрощені форми, умовність і виразні емоції. Саме стиль впливає на те, наскільки дитина розуміє сюжет і чи зацікавлюється читанням, тому візуальна мова стає простішою, але більш емоційною і виразною [35].

На початку XX століття дитяча графіка поступово почала відходити від надмірної деталізації. Академічний реалізм змінився більш декоративними та умовними формами, виразною лінією й плакатністю. У середині XX століття активно поширювалися стилізації, побудовані на спрощенні форми, чітких контурах і локальному кольорі [52]. Такий підхід зробив ілюстрації більш зрозумілими для дітей, адже великі кольорові плями та прості силуети сприймаються легше, ніж складні деталізовані сцени [22]. З розвитком графічного дизайну ілюстрація почала відходити від точного копіювання дійсності, з'явилися більш декоративні та умовні способи зображення. У дослідженнях з історії дизайну підкреслюється, що ілюстрація змінювалася разом із технологіями друку та потребами суспільства поступово переходячи від описової до емоційно-виразної та комунікативної функції [61].

Сьогодні в дитячій ілюстрації виділяють кілька основних стилів: реалістичний (точне зображення об'єктів), декоративний (узагальнені форми й орнаментальність), плоский стиль (простота й обмежена палітра) та цифрові техніки, включно з колажем і 3D [6, 7]. Реалістичні зображення дають більше деталей, але можуть перевантажувати сприйняття, тоді як декоративні та спрощені стилі легше читаються і швидше запам'ятовуються [12]. Але виділяють також і акварельний стиль, він залишається одним з найпоширеніших стилів, для нього характерні плавні переходи кольору, легка фактура та м'яка емоційна атмосфера. Такі ілюстрації часто використовуються в анімалістичних сюжетах, оскільки добре передають природність середовища, м'якість шерсті та спокійний настрій. Акварель створює ефект “живого” малюнка й асоціюється з ручною роботою, що особливо цінується у дитячих виданнях [19].

Ще одним популярним напрямом є цифрова векторна ілюстрація. Вона базується на чітких формах, рівних кольорових площинах і мінімальній кількості текстур. Подібний стиль часто використовують у книгах для дошкільнят, де важливе швидке та зрозуміле сприйняття образу. У працях А. Майовець зазначається, що цифрова графіка значно вплинула на сучасний український книжковий дизайн, зробивши його більш динамічним і адаптованим до нових форматів друку [17]. Водночас надто “стерильна” цифрова графіка іноді може втрачати ту емоційність, яку дають традиційні матеріали.

Окреме місце займає стилізація під ручний малюнок. У таких роботах використовуються нерівні лінії, фактурні мазки та імітація акварелі, пастелі, гуаші чи олівця. Подібний підхід часто зустрічається у книжках-картинках та авторських виданнях. Саме індивідуальний почерк художника створює відчуття тепла й емоційного контакту між книгою та читачем [9].

У сучасних дитячих виданнях також активно проявляється мінімалізм. У дослідженнях А. Шемчук та Л. Ільницької мінімалізм описується як «естетика тиші та простору», де велике значення мають пауза, чистий фон і

лаконічна композиція [37]. На відміну від деталізованих ілюстрацій, мінімалістичний стиль працює через натяк, символіку та емоційний акцент. Він не перевантажує дитину великою кількістю інформації й дозволяє активніше включати уяву. Проте для молодших дітей занадто спрощені образи інколи можуть бути складними для сприйняття, оскільки їм ще потрібні чіткі візуальні підказки [43].

Сучасні дитячі книги часто поєднують різні стилі в одному виданні, від декоративних елементів до мінімалістичних рішень. Така комбінація робить візуальну мову більш гнучкою і дозволяє адаптувати книгу до різного віку та рівня сприйняття [44]. У дослідженнях зазначається, що поєднання традиційних і цифрових технік дає змогу створювати більш різноманітні візуальні рішення [69].

Говорячи про форму в дитячій анімалістиці тварини часто мають округлі силуети, великі очі та плавні рухи. Такі форми викликають у дитини відчуття безпеки, доброзичливості та симпатії [23]. Навпаки, гострі контури й надто складна анатомія можуть створювати тривожне враження. Саме тому у книгах для дошкільнят переважають м'які лінії та спрощені форми. Особливо це помітно у зображенні собак, які у багатьох сучасних історіях символізують дружбу, підтримку та відкритість [11]. У дитячих ілюстраціях форма зазвичай має м'які контури, щоб зображення виглядало менш різким і більш доброзичливим.

Важливе місце в сучасному дизайні займає композиція. Вона визначає, як елементи розташовані на сторінці та як саме читається зображення. У теорії книжкової графіки композиція розглядається як головний принцип організації простору, у якому кожен елемент виконує свою роль у формуванні цілісного вигляду сторінки [12]. У дитячих книгах побудова композиції зазвичай навмисно робиться простішою, щоб не перевантажувати сторінку візуально та зробити її зрозумілою і легкою для сприйняття дитиною. Такий підхід допомагає юному читачеві без труднощів

зосереджуватися на головних елементах зображення і швидко “зчитувати” зміст, не відволікаючись на зайві деталі чи складні композиційні рішення.

Колір у дитячій ілюстрації має сильний емоційний вплив. Психологія кольору доводить, що різні відтінки можуть змінювати настрій і емоційний стан дитини [24]. Теплі кольори зазвичай асоціюються із затишком, довірою та енергією, а холодні-зі спокоєм або навіть легким відчуттям самотності [24]. Яскраві кольори добре привертають увагу дітей, однак їх надлишок може швидко втомлювати. Через це сучасні художники часто поєднують активні кольорові акценти зі спокійним фоном, створюючи баланс між емоційністю та комфортом сприйняття [36].

Червоний колір асоціюється з енергією та сильними емоціями, у ілюстраціях він підкреслює активність або напружені моменти. Жовтий передає тепло, радість і відкритість, створюючи позитивний настрій. Зелений пов'язаний із природою, гармонією та спокоєм, тому формує стабільну емоційну атмосферу. Синій, навпаки, передає тишу, зосередженість або легкий смуток і створює більш стримане відчуття [23, 25]. У сучасній книжковій графіці колір також допомагає структурувати сюжет, виділяючи різні частини історії.

У розвитку дитячої ілюстрації помітна тенденція до більш усвідомленого використання кольору як засобу передачі інформації. У наукових дослідженнях зазначається, що колір не лише прикрашає сторінку, а й допомагає передати зміст тексту та його емоції [8]. Це сприяє розвитку асоціативного мислення у дитини та кращому розумінню подій.

Типографіка у дитячих виданнях також суттєво змінилася. У дитячих книгах він виконує не лише інформаційну, а й емоційну функцію. За дослідженнями Т. Андрющенко та О. Бережної, шрифтове оформлення має відповідати віку дитини, бути зрозумілим і гармонійно поєднуватися з ілюстраціями [1]. Для молодших читачів зазвичай використовують прості гарнітури без складного декору, адже надто тонкі або декоративні шрифти ускладнюють читання та швидше втомлюють зір. У теорії дитячої

типографіки також зазначається, що надто декоративні шрифти, можуть ускладнювати читання і відволікати від змісту [71]. У сучасній дитячій книзі текст і зображення дедалі частіше працюють як єдина система. Літери можуть ставати частиною композиції, взаємодіяти з персонажами або підсилювати настрій сцени. Такий підхід помітний у роботах творчої майстерні Роман Романишин та Андрій Лесів, де типографіка органічно поєднується з простором сторінки й допомагає створити особливий емоційний ритм книги [14]. Сучасні видання частіше використовують прості та зрозумілі шрифти, які підтримують загальну гармонію сторінки. У такому випадку шрифт стає не лише носієм тексту, а й частиною загального дизайну.

Отже, сучасна дитяча ілюстрація поєднує різні стилі, техніки та художні підходи. Вона вже давно не обмежується лише декоративною функцією, а формує атмосферу книги, впливає на емоції дитини та допомагає краще зрозуміти сюжет. Саме поєднання форми, кольору, композиції та шрифту створює цілісний образ видання, який запам'ятовується не менше, ніж сам текст. Якщо раніше ілюстрації здебільшого виконували пояснювальну роль, то сьогодні вони створюють окремий візуальний простір, який взаємодіє з текстом, емоціями та уявою дитини [13]. Через це сучасну дитячу книгу все частіше розглядають як цілісний художній об'єкт, у якому важливими є композиція, ритм сторінки, кольорова гама, характер персонажів і навіть оформлення шрифту.

1.3. Вимоги до оформлення дитячих видань та аналіз візуального досвіду.

Оформлення дитячої книги завжди розглядається як комплексний процес, де важливим стає поєднання змісту, зображення та загальної структури сторінки. Сучасна дитяча книга сприймається як єдиний візуально-текстовий простір, де кожен елемент впливає на розуміння сюжету і емоційне залучення дитини [38]. Тому вимоги до оформлення охоплюють не лише технічні параметри, а й художні та психологічні аспекти. У сучасних підходах до

дитячої ілюстрації підкреслюється, що сторінка повинна бути побудована так, щоб легко сприйматися і не перевантажувати увагу дитини [8]. Але у ранніх виданнях часто можна було побачити перевантажені сторінки, де текст і зображення ніби змагалися між собою. Згодом стало очевидно, що дитині легше сприймати інформацію тоді, коли ілюстрації доповнюють текст і працюють разом із ним, а не відволікають увагу [62]. Тому всі елементи оформлення розглядаються як єдина система, де текст і зображення тісно взаємодіють.

Однією з базових вимог залишається зручність читання тексту. Шрифт має бути чітким, достатнього розміру та без зайвих декоративних елементів. Дослідження типографіки для дитячих видань показують, що невдалий вибір шрифту може ускладнювати читання і знижувати інтерес до книги [71]. Водночас вдало підібране шрифтове оформлення підтримує загальний стиль видання та допомагає створити єдину візуальну систему разом з ілюстраціями.

Велику роль відіграє і побудова сторінки. Композиція визначає, як розташовані елементи і як рухається погляд читача. У теорії книжкової графіки композиція розглядається як спосіб організації візуального простору, що задає ритм сприйняття [12]. Вона повинна бути зрозумілою, впорядкованою і логічною, без хаотичного розташування елементів. У теорії книжкової графіки зазначається, що дитина сприймає зображення поступово, тому важливо спрямовувати її погляд від одного елемента до іншого природним чином [10]. Це полегшує розуміння сюжету і структури подій.

Окрему увагу приділяють кольору. У дитячій книзі він виконує не лише декоративну, а й емоційну функцію. Яскраві кольори активізують увагу, тоді як більш спокійні відтінки створюють відчуття рівноваги. Психологічні дослідження доводять, що діти особливо емоційно реагують на колір, тому неправильні поєднання можуть викликати втому або втрату інтересу [24]. Через це сучасні ілюстратори часто використовують продуману та обмежену палітру для збереження цілісності образу.

Візуальний досвід у дитячій книзі формується через поєднання стилю, техніки та композиції. У сучасних підходах до книжкового дизайну підкреслюється, що якісна ілюстрація повинна не лише доповнювати текст, а й створювати самостійний емоційний простір, у якому дитина може інтерпретувати події, що дозволяє формувати глибше розуміння сюжету та розвивати уяву[62].

У сучасному дизайні дитячих видань важливою є також емоційна складова. Ілюстрації повинні викликати інтерес, створювати настрій і підтримувати сюжет. Дослідження показують, що саме візуальна частина часто формує перше враження про книгу і впливає на бажання дитини читати далі [13]. Це підкреслює необхідність гармонійного поєднання всіх елементів оформлення.

Комплексне поєднання різних художніх засобів – лінії, кольору, форми, фактури, композиції та передачі руху – допомагає створити цілісний візуальний образ персонажа, який здатний викликати у дитини емоції, симпатію, довіру та співпереживання. Саме гармонійна взаємодія цих елементів формує характер героя, робить його впізнаваним і близьким для дитячого сприйняття. У дитячій ілюстрації персонаж часто виступає не лише частиною сюжету, а й своєрідним емоційним “посередником”, через якого дитина сприймає події, настрій і головний зміст історії.

Такі образи добре запам’ятовуються, адже ґрунтуються не тільки на зовнішній привабливості, а й на емоційній доступності для дитини. Завдяки цьому персонажі стають важливою частиною дитячого емоційного досвіду та допомагають глибше зануритися у художній світ твору.

Вимоги до дитячих видань формуються на перетині художніх, психологічних і комунікативних принципів, де книга має бути зрозумілою, візуально привабливою та емоційно цілісною. Саме така структура дозволяє дитині не тільки сприймати зміст, а й поступово формувати власний візуальний досвід через взаємодію з текстом та ілюстраціями.

Висновки до розділу 1

У межах першого розділу було розглянуто розвиток дитячої ілюстрації та її значення у формуванні сприйняття інформації. Поступовий перехід від ранніх книжкових зображень до сучасних візуальних систем показав, що ілюстрація завжди виконувала не лише декоративну функцію, а й слугувала способом пояснення змісту та встановлення емоційного контакту з читачем. З часом візуальна складова книги почала набувати більш самостійного значення і стала рівноцінною частиною поряд із текстом.

Окрему увагу було зосереджено на анімалістичних образах, які мають тривалу історію розвитку в мистецтві книги. Зображення тварин у різні історичні періоди змінювалося відповідно до художніх традицій та культурного середовища. У сучасній дитячій книзі тварини часто виступають носіями емоцій і характерів, завдяки чому дитині легше розуміти сюжет та його моральні акценти. Особливо це помітно у виданнях, де головними героями є собаки або інші домашні тварини, які асоціюються з дружбаю, довірою та відчуттям захисту.

Під час аналізу візуальних джерел і прикладів сучасної ілюстрації було виявлено, що художники активно комбінують різні стилістичні підходи. Реалістичні рішення поступово доповнюються стилізацією, декоративністю та мінімалістичними прийомами. Це створює більш гнучку візуальну мову, яка легко адаптується до вікових особливостей сприйняття. У сучасних книжкових проєктах часто поєднуються традиційні ручні техніки та цифрові інструменти, що розширює можливості ілюстратора.

Важливим результатом аналізу стало розуміння того, що колір, форма та композиція безпосередньо впливають на емоційний стан дитини. Яскраві та контрастні рішення привертають увагу, тоді як м'які кольорові поєднання створюють відчуття спокою. Такий підхід дозволяє керувати сприйняттям сторінки та підтримувати інтерес до читання. Форма персонажів також має

значення, адже округлі та спрощені силуети викликають більш позитивні емоції та краще запам'ятовуються.

Окремо було підкреслено роль шрифту як складової візуальної системи книги. Типографіка в дитячих виданнях забезпечує не лише зручність читання, а й підтримує загальну стилістику оформлення. Чіткі та прості форми літер у поєднанні з ілюстраціями сприяють кращому сприйняттю тексту та знижують навантаження на зорове сприйняття.

Аналіз сучасних прикладів дитячої ілюстрації показав, що найбільш вдалі роботи базуються на поєднанні простоти форми, емоційної виразності та продуманої композиції. У таких проєктах простежується цілісність візуальної мови, де кожен елемент виконує свою функцію. Це дозволяє не лише передавати сюжет, а й формувати у дитини власне емоційне сприйняття історії.

У підсумку опрацювання матеріалів першого розділу дало змогу сформувати цілісне уявлення про вплив історичного розвитку та сучасних тенденцій на дитячу ілюстрацію. Сьогоднішні візуальні рішення базуються на поєднанні традиційних підходів і нових технологій, що відкриває широкі можливості для створення авторських проєктів. Саме ці принципи стали основою для подальшої розробки власної серії ілюстрацій.

РОЗДІЛ 2. КОНЦЕПЦІЯ АВТОРСЬКОЇ ІЛЮСТРАЦІЇ

2.1. Дослідження типів ілюстрації та специфіки їх створення.

У сучасній дитячій книжковій графіці ілюстрація розглядається як складна багаторівнева система візуального спілкування, яка поєднує сюжетний зміст, емоції та побудову книги як цілого тому не існує єдиного універсального підходу а навпаки, вона зазвичай створюється як поєднання різних стилів, технік і візуальних рішень. Згідно з сучасними дослідженнями, ілюстрація в дитячій книзі виконує не лише декоративну роль, а й є важливим способом візуального пояснення тексту, що допомагає сформувати цілісне розуміння змісту та підтримує естетичний розвиток дитини [13, 25]. Якщо раніше художники переважно прагнули до максимально точного відтворення форми та деталей, то сучасна ілюстрація частіше орієнтується на атмосферу, емоційність і простоту візуального сприйняття [35]. У межах роботи було розглянуто основні види ілюстрацій, що застосовуються в книжковому дизайні та визначають особливості його візуальної мови.

Одним із найважливіших напрямів залишається книжкова ілюстрація. Її завдання полягає не тільки в доповненні тексту, а й у створенні окремого художнього середовища [62]. У дитячих виданнях ілюстрація нерідко сприймається дитиною навіть раніше за текст і допомагає краще зрозуміти сюжет, характер персонажів та настрій історії [25]. Саме тому книжкова графіка потребує уважної роботи з композицією, кольором, ритмом сторінки та емоційною виразністю образів [12].

На практиці умовно можна виділити кілька основних типів ілюстрацій, які найчастіше застосовуються у дитячих виданнях. Вони різняться не тільки за стилем, а й за способом побудови зображення, рівнем деталізації та технікою виконання.

1. Анімаційна (стилізована) ілюстрація

Це один з найпоширеніших видів дитячої ілюстрації, вона будується на спрощенні форми та підсиленні емоційності [36]. Саме тому вона широко

використовується у дитячій ілюстрації та анімації. Для таких персонажів характерні великі очі, округлі силуети, м'які контури та активна міміка. Подібні риси допомагають швидше встановити емоційний контакт із дитиною та зробити персонажа більш доброзичливим. Характерні риси:

- прості, округлі форми.
- яскрава, але часто обмежена палітра кольорів.
- сильний акцент на емоціях персонажів.
- відсутність складного або детального фону .
- умовне, спрощене відтворення реальності.

Такий підхід особливо підходить для дошкільного віку, адже дитина швидко розпізнає емоції і не перевантажується деталями. Як зазначається в дослідженнях дитячої графіки, саме простота форми допомагає краще встановити емоційний зв'язок із персонажем [22].

2. Векторна ілюстрація

Векторна графіка широко використовується як у друкованих, так і в цифрових виданнях. Її головна особливість – чіткі лінії та можливість збільшення без втрати якості. Характерні риси:

- чіткі та рівні контури.
- спрощені або геометричні форми.
- однорідні кольорові заливки.
- мінімум фактурності.
- чиста, “не перевантажена” композиція.

Такі ілюстрації часто застосовуються в навчальних книгах та енциклопедіях, оскільки забезпечують ясність і структурність зображення. Дослідники зазначають, що цей тип графіки добре підходить для точного і впізнаваного подання об'єктів [7].

3. Реалістична ілюстрація

Спрямована на максимально точне відтворення форми, пропорцій та світлотіні. Він частіше використовується у старшому віці або в пізнавальних виданнях. Характерні риси:

- висока деталізація
- природні пропорції.
- робота зі світлом і тінню.
- складні фонові сцен.
- наближеність до реального світу.

4. Анімалістична ілюстрація

Цей напрям часто поєднується з іншими стилями, але має власну специфіку - зображення тварин як головних героїв або важливих елементів історії. Характерні риси:

- виразна поведінка тварин.
- поєднання реалістичних і стилізованих елементів.
- емоційна антропоморфізація.
- акцент на характері персонажа.

Виділяються і анімалістичні ілюстрації, які мають довгу художню традицію і специфічне змістове навантаження. Анімалістика як напрям ґрунтується на зображенні тварин у реалістичному або стилізованому вигляді, часто з наданням їм людських рис та символічних значень [2, 32]. У дитячих книгах тварини виступають не лише героями історії, а й носіями емоційних та моральних моделей поведінки, що допомагає формувати у дитини уявлення про цінності [23]. Також в енциклопедичних джерелах зазначається, що анімалістика у дитячих книгах часто виконує виховну функцію, формуючи у дитини емпатію та розуміння живих істот [2]. У багатьох сучасних виданнях тварини виступають носіями людських емоцій і рис характеру [23].

5. Традиційно вимальована ілюстрація

Цей тип охоплює техніки, створені вручну: акварель, гуаш, олівець, туш та змішані варіанти. Характерні риси:

- помітна фактура і “живість” мазка.
- унікальність кожної роботи.
- тепла, емоційна подача.

- відчуття матеріальності.

Д. Зільбер доводить у своїй книзі, що ручна техніка створює ефект “живого дихання” ілюстрації, який складно повністю відтворити цифровими засобами [9]. Саме тому вона й досі широко використовується в казкових і емоційних сюжетах.

6. Цифрова і 3D-ілюстрація

Сучасний напрям, що активно розвивається останніми роками. Він дає можливість створювати складні сцени та експериментувати з простором, світлом і текстурами. Характерні риси:

- гнучкість стилістичних рішень
- поєднання різних технік.
- складні композиції.
- відчуття об'єму і глибини.

3D-ілюстрація відкриває нові можливості для дитячої книги, особливо в контексті інтерактивності та мультимедійності [6]. Усі типи ілюстрацій у сучасній дитячій книзі не існують ізольовано та вони часто поєднуються між собою. Наприклад, мультяшний стиль може містити реалістичні деталі, а векторна графіка елементи ручного малюнка.

Але на цьому цей список не закінчується, також можна виділити ще деякі типи ілюстрацій, до прикладу так звана “Журнальна ілюстрація”, на відміну від книжкової, має більш динамічний і швидкий характер сприйняття. Вона часто поєднується з типографікою та елементами графічного дизайну [58]. Для неї характерні яскраві акценти, активна композиція та узагальнені форми. Навчальна ілюстрація, навпаки, орієнтується передусім на зрозумілість і точність подачі матеріалу [7]. У дитячих енциклопедіях або навчальних виданнях зображення повинні бути максимально читабельними та допомагати дитині краще сприймати інформацію.

Окремий напрям становить концепт-арт, який активно використовується у сфері анімації, кіно та відеоігор [44]. Його головне завдання полягає у створенні візуального образу майбутнього проєкту. Найчастіше концепт-арт

базується на швидких ескізах, пошуку атмосфери, кольорового середовища та характеру персонажів. На відміну від книжкової ілюстрації, де важливою є взаємодія із текстом та розворотом, концепт-арт більше орієнтується на передачу настрою та загальної стилістики.

Сюжетна ілюстрація передає певну сцену або подію. У такому типі ілюстрації важливу роль відіграють взаємодія персонажів, напрям руху, композиційний центр та емоційний акцент [60]. Персонажна ілюстрація, навпаки, більше зосереджується саме на герої, його зовнішності та характері. Подібний підхід часто використовується у дитячій літературі, коміксах і анімації. Декоративна ілюстрація виконує іншу функцію, вона допомагає підтримувати загальний стиль видання через орнаменти, текстури або декоративні елементи [52].

Стиль “флет” набув популярності разом із розвитком цифрового дизайну [69]. Для нього характерні прості геометричні форми, локальні кольорові площини та мінімальна кількість деталей. У цифровому середовищі флет-ілюстрація виглядає лаконічно та зрозуміло, однак у дитячій книжковій графіці її часто доповнюють текстурами або ручними елементами, щоб зробити зображення більш теплим і живим.

Відчутний вплив на сучасну дитячу графіку має і японська манга. Для цього напрямку характерні активна динаміка кадру, емоційна виразність персонажів і ритмічність композиції [30]. Манга активно використовує зміну масштабів, контраст планів та перебільшену міміку, що допомагає утримувати увагу читача та підсилює емоційність сцен.

Гравюра належить до давніших технік книжкової графіки. Для неї характерні контрастність, активна лінія та декоративність форми [52]. У сучасній дитячій ілюстрації елементи гравюри інколи використовуються для створення фактури або стилістичних акцентів. Цифрова ілюстрація, своєю чергою, дає змогу швидко редагувати композицію, працювати з шарами та створювати складні кольорові рішення [17]. Водночас надмірна

цифрообробка може зробити зображення занадто “стерильним”, тому художники часто додають текстури паперу або імітацію ручного мазка.

Незважаючи на різноманітність напрямів, більшість сучасних ілюстрацій базується на стилізації [35]. Саме стилізація дозволяє художнику не копіювати реальність буквально, а створювати власну художню мову та виразний візуальний образ. Одним із найтрадиційніших напрямів залишається реалізм. Для нього характерні точні пропорції, деталізованість і уважне ставлення до анатомії [49]. Під час створення анімалістичних образів художник повинен враховувати будову тіла тварини, пластику руху та особливості фактури хутра.

Класифікація ілюстрацій охоплює різні елементи структури книги: фронтиспіс, обкладинку, елементи палітурки, заставки, кінцівки та внутрішні зображення. Фронтиспіс належить до окремого виду ілюстрацій, він розміщується на початку книги, виконує вступну та ідейну функцію, задаючи настрій і стиль усього видання, часто знайомить з персонажем або передає ключову емоцію всього твору, тоді як обкладинка є головним візуальним елементом, який формує перше враження і впливає на бажання дитини взяти книгу до рук [21, 38]. Заставки використовуються на початку розділів, а кінцівки навпаки завершують окремий епізод або розділ і часто мають декоративний або символічний характер, все це допомагає організувати текст, створюючи візуальні паузи та ритм сторінки, що відповідає принципам композиційної побудови книжкової графіки [12].

Внутрішні ілюстрації поділяються на сюжетні, пояснювальні та декоративні. Сюжетні передають події тексту і вибудовують послідовність історії, пояснювальні допомагають краще зрозуміти складні образи, а декоративні забезпечують естетичну цілісність сторінки та підсилюють її виразність [8, 18]. У сучасній дитячій книзі ці типи часто поєднуються, утворюючи єдину систему візуального супроводу, що підсилює загальну виразність і змістовність видання [4].

Існують також декоративні елементи-буквиці, ініціали, орнаментальні вставки та дрібна графіка. Їхня функція полягає не лише в оздобленні сторінки, а й у підтриманні стилістичної єдності книги [3].

Різні типи ілюстрацій по-різному впливають на сприйняття тексту. Обкладинка створює перше візуальне враження і формує інтерес до книги, тоді як внутрішні ілюстрації допомагають утримувати увагу, структурують інформацію і полегшують розуміння змісту [22]. Дослідження у сфері дитячого читання підтверджують, що візуальні образи значно підсилюють як емоційне, так і пізнавальне засвоєння інформації [39, 64].

Можна сказати, що різні види ілюстрацій у дитячих книгах формують єдину систему візуальної комунікації, де кожен елемент має свою функцію. Поєднання різних частин, від фронтиспісу до сюжетних сцен, забезпечує багаторівневе сприйняття та створює цілісний візуальний наратив. Такий підхід підсилює художню виразність книги та її ефективність у взаємодії з дитячою аудиторією [38, 28].

У створенні дитячої ілюстрації до дитячої книги, важливим моментом є дотримання вікових категорій, адже вікова класифікація ілюстрацій – це не лише дизайнерський підхід, а відображення розвитку дитини. Молодшим дітям потрібні прості форми і сильні контрасти, тоді як старші можуть сприймати складніші композиції. Рівень деталізації завжди має відповідати можливостям дитини [22]. Вікова класифікація ілюстрацій у дитячій книзі тісно пов'язана з психофізіологічним розвитком дитини та її можливістю сприймати форму, колір, простір і сюжет. Як зазначає І. М. Шевченко, дитяча ілюстрація має «відповідати рівню когнітивного розвитку дитини, оскільки візуальний образ у ранньому віці часто є основним способом розуміння змісту» [36]. Тобто візуальні образи в книзі поступово ускладнюються разом із розвитком дитини: від простих форм до більш складних композицій і багатопланових сцен.

У науковій і практичній літературі зазвичай виділяють кілька вікових груп, і для кожної з них існують свої вимоги до ілюстративного матеріалу.

1. Ранній вік (0-3 роки). На цьому етапі дитинка сприймає навколишній світ через відчуття: колір, контраст і прості форми. Тому зображення мають бути максимально зрозумілими і без зайвих деталей. Особливості ілюстрацій:

- великі та чіткі форми.
- невелика кількість елементів на сторінці.
- яскраві та контрастні кольори.
- простий або відсутній фон.
- знайомі образи (тварини, іграшки, предмети побуту).

На цьому етапі ілюстрація більше допомагає дитині пізнавати світ, ніж розповідає історію. Дитина ще не читає сюжет, але вчиться співвідносити зображення з реальними об'єктами.

2. Дошкільний вік (3-6 років). Період активного розвитку уяви та початкового розуміння сюжету. Дитина вже може сприймати прості історії через послідовність картинок. Особливості ілюстрацій:

- наявність простого сюжету в межах сторінки або розвороту.
- більш детальні персонажі.
- виразні емоції (міміка, жести).
- використання казкових або антропоморфних образів.
- легка та не перевантажена композиція

У цей період ілюстрація починає виконувати розповідну функцію. Важливо, щоб дитина могла зрозуміти емоції персонажів і прості дії.

3. Молодший шкільний вік (6-9 років). На цьому етапі розвивається логічне мислення та здатність аналізувати події і причинно-наслідкові зв'язки. Особливості ілюстрацій:

- більш складні композиції.
- деталізоване середовище і фон.
- багатопланові зображення.
- активна взаємодія персонажів.
- ілюстрація доповнює текст і розширює його зміст.

Тут ілюстрація вже не просто пояснює текст, а додає нові деталі та смисли.

4. Середній шкільний вік (9-12 років). У цьому віці дитина починає сприймати більш складні візуальні образи, символи та приховані значення. На цьому етапі вона може бути більш “дорослою”, але все ще повинна залишатися емоційно доступною. Особливості ілюстрацій:

- складні композиційні рішення.
- реалістичні або стилізовано-реалістичні образи.
- використання перспективи і світлотіні.
- менше спрощення форм.
- можливість багатозначного трактування зображення.

На цьому рівні ілюстрації можуть бути більш складними, але все ще повинні залишатися зрозумілими та емоційно доступними.

Усі вікові групи об'єднує принцип поступового ускладнення: від простого впізнавання до глибшого розуміння та інтерпретації. Як зазначають дослідники дитячої книжкової графіки, ілюстрація повинна відповідати когнітивним можливостям дитини та її способу сприйняття інформації [8, 25].

Типи ілюстрацій у дитячій книзі формують не просто набір візуальних елементів, а цілісну систему комунікації. Е. Аріспе зазначає, що дитина не лише дивиться на зображення, а фактично “читає його як текст”, створюючи власні смисли [39, р. 170]. Саме тому сучасна дитяча ілюстрація розглядається як активний учасник процесу читання, а не як його фон

2.2. Аналіз аналогів у сучасній дитячій книжковій ілюстрації.

Аналіз аналогів у процесі дизайн-проектування є важливою частиною формування авторської концепції. Саме порівняння сучасних ілюстративних рішень дозволяє зрозуміти особливості побудови композиції, роботи з кольором, стилем і персонажем у дитячій книзі. Крім художньої складової, аналоги допомагають визначити, як різні візуальні підходи впливають на емоційне сприйняття історії та на взаємодію дитини з книгою. У сучасній дитячій книжковій графіці анімалістична тема залишається однією з

найпоширеніших і найбільш зрозумілих для дітей. Образи тварин допомагають легше передавати емоції, дружбу, турботу, цікавість або відчуття пригоди [23]. Під час роботи над проєктом особлива увага приділялася виданням, де головними героями виступають тварини, а ілюстрація створює тепле й емоційно комфортне середовище для читання.

Одним із найближчих за настроєм прикладів стала книга А. Мельниченко «Ярчик і 9 собак» (Рис. 2.1. Додаток А) [20]. Видання орієнтоване переважно на молодший шкільний вік та сімейне читання. Ілюстрації виконані у м'якій цифровій техніці з імітацією традиційних матеріалів. У роботах помітна тепла кольорова гама, плавна пластика форм та виразна емоційність персонажів. Собаки у книзі мають різні характери, що передається через пози, рухи й міміку. Простір сторінки не перевантажений деталями, а композиція побудована так, щоб увага концентрувалася саме на взаємодії героїв. У книзі також добре продуманий ритм сторінки. Великі ілюстрації змінюються компактними композиціями, що створює динаміку під час читання. Подібний підхід став важливим для формування власного проєкту, оскільки головна героїня це собачка-дівчинка яка також будується через емоційний образ і природну поведінку.

На відміну від цієї книги, «Лис і маленький Танукі» Мі Тагави (Рис. 2.2. Додаток Б,) [30] має більш декоративну та манга-орієнтовану стилістику. Видання розраховане на ширшу вікову аудиторію, включаючи дітей молодшого і середнього шкільного віку. Ілюстрації виконані у чорно-білій графічній техніці з активним використанням лінії, контрасту та ритму кадру. Художниця використовує спрощені форми, але водночас зберігає виразність характерів. Лис має гнучкий силует, виразну міміку та емоційні пози, завдяки чому читач може легко зрозуміти настрій героя навіть без великої кількості тексту. У книзі добре відчувається вплив японської манги: змінний масштаб сцен, емоційно перебільшена міміка персонажів і динамічне komponування сторінок. Також у книзі помітна стримана кольорова палітра. Переважають теплі природні відтінки, які створюють відчуття спокою, затишку та гармонії.

Попри стилістичні відмінності, це видання стало важливим прикладом організації візуального ритму та взаємодії персонажа з простором сторінки.

Незважаючи також на відмінності у стилістиці, більшість сучасних дитячих ілюстраторів прагнуть до створення емоційно комфортного візуального середовища. Це проявляється у використанні м'яких форм, помірної кольорової гами та зрозумілої композиції сторінки. Навіть у більш графічних або мінімалістичних стилях художники намагаються зберігати теплоту образу та емоційний контакт із дитиною.

Важливе значення для формування авторської концепції мали роботи Романи Романишин та Андрія Лесіва [14, 26]. Їхні книги орієнтовані не лише на дітей, а й на спільне сімейне читання. Ілюстрації виконані у декоративно-графічному стилі з поєднанням ручної графіки, текстур та експериментальної типографіки. У роботах простежується цілісність усіх елементів книги: текст, композиція й зображення сприймаються як єдина система. Особливо помітною є увага до ритму перегортання сторінок. Великі композиційні акценти чергуються зі спокійнішими сценами, що підтримує інтерес дитини під час читання.

У порівнянні з більш класичними ілюстраціями ці роботи виглядають умовнішими та менш реалістичними. Проте саме така стилізація дозволяє краще працювати з асоціаціями та емоційним настроєм книги. У дипломному проєкті цей принцип став важливим під час створення розворотів, де ілюстрація не перевантажує сторінку деталями, але зберігає виразність і атмосферність.

Окрему увагу було приділено акварельним аналогам. Класичним прикладом залишається книга Беатрікс Поттер «The Tale of Peter Rabbit» (Рис. 1.1., Додаток А) [65]. Незважаючи на те, що вона була створена понад століття тому, її художній стиль досі впливає на сучасну дитячу графіку. Ілюстрації виконані традиційною аквареллю з тонким опрацюванням природних форм і середовища. Видання орієнтоване переважно на дошкільний та молодший шкільний вік. У роботах добре відчувається баланс

між реалістичністю тварин і казковістю сюжету. Акварель створює легкість і природність, а м'які кольорові переходи допомагають формувати спокійний настрій історії.

Саме взаємодія техніки та емоційного сприйняття стала одним із головних аспектів під час аналізу аналогів. Акварельна техніка часто асоціюється з теплом, затишком і ручною працею. На відміну від більш чистої та технічно точної цифрової графіки, вона створює відчуття живого малюнка та краще передає атмосферу природного середовища [19]. Через це у власному проєкті саме акварель стала основною технікою виконання ілюстрацій та обкладинки.

Сучасна дитяча книга дедалі більше орієнтується не лише на сюжет, а й на атмосферу читання. Саме емоційний стан який створює ілюстрація, часто визначає зацікавленість дитини книгою. Це добре помітно у книзі Олівера Джефферса «Here We Are: Notes for Living on Planet Earth.» (Рис. 2.3., Додаток Б) [56], де мінімалістична форма поєднується з теплим кольоровим рішенням. Ілюстрації побудовані на простих силуетах, великій кількості вільного простору та м'яких текстурах. Книга розрахована як на дітей, так і на дорослих, тому має більш універсальну візуальну мову.

У порівнянні з роботами Поттер, де важлива деталізація природного середовища, стиль Джефферса значно лаконічніший. Проте обидва підходи створюють емоційний комфорт, лише різними художніми засобами. Це показує, що для дитячої книги важливою є не кількість деталей, а гармонія між композицією, кольором і характером персонажа.

Ще одним важливим прикладом стала книга Кріса Рашки «М'яч для Дейзі» (Рис. 1.2., Додаток А, рис. 1.2.) [66]. Видання майже повністю побудоване на візуальному оповіданні без великої кількості тексту. Ілюстрації виконані експресивною акварельно-гуашевою технікою з активною пластикою мазка. Через рух, колір та зміну композиції передаються емоції персонажа. Це демонструє, наскільки важливою у дитячій книзі є здатність ілюстрації самостійно розповідати історію.

Під час аналізу сучасних видань також було помічено, що для дошкільної аудиторії частіше використовуються великі форми, яскраві акценти та спрощені композиції [43]. Для молодшого шкільного віку характерне більш деталізоване середовище та складніший сюжетний ритм. У сімейному читанні особливу роль відіграє атмосфера книги, де візуальна частина повинна бути цікавою як дитині, так і дорослому.

У власному проєкті композиція ілюстрацій будується через розвороти, де важливу роль відіграє гармонія тексту й зображення. Ілюстрація створюється так, щоб залишати місце для текстових блоків і водночас не втрачати композиційної цілісності. Усі елементи сторінки виконуються в єдиній стилістиці без різких стилістичних контрастів. Це дозволяє створити цілісний художній простір книги, де персонаж, фон, текст і кольорове рішення працюють разом.

У результаті аналіз аналогів допоміг визначити основні напрями майбутньої авторської концепції: використання акварельної техніки, створення теплого візуального середовища, побудову композиції через розвороти та гармонійне поєднання тексту з ілюстрацією. При цьому авторський проєкт не копіює існуючі стилістичні рішення, а поєднує окремі художні принципи у власній візуальній системі, адаптованій до тематики та емоційного характеру історії.

2.3. Розробка авторської концепції серії ілюстрацій.

Розробка авторської концепції серії ілюстрацій базувалася на поєднанні емоційної виразності, цілісного візуального стилю та комфортного сприйняття для дитячої аудиторії. Основою проєкту стала ідея створення теплої та спокійної візуальної історії, у якій головна увага приділяється не великій кількості персонажів чи активному розвитку подій, а емоціям і внутрішньому світу головної героїні. Саме тому центральним персонажем стала собачка-дівчинка, через образ якої передається атмосфера

доброзичливості, цікавості до навколишнього світу та відчуття емоційного комфорту.

Під час створення концепції було враховано, що образи тварин у дитячій книзі сприймаються дітьми простіше та природніше, ніж складні людські персонажі. Зооморфні герої викликають співпереживання й допомагають швидше встановити емоційний зв'язок із сюжетом [23]. У дитячій анімалістичній ілюстрації, собака часто асоціюється з дружною, відкритістю, вірністю та довірою [11]. Такі асоціації є особливо важливими для дитячої аудиторії, оскільки створюють атмосферу спокою та позитивного емоційного досвіду під час читання.

Сюжетна основа книги побудована на простих щоденних моментах, спостереженнях за навколишнім середовищем і переживаннях головної героїні. Візуальна атмосфера проєкту має камерний і затишний характер. Значна увага приділялася не лише окремим ілюстраціям, а й загальному ритму книги. У сучасних дитячих виданнях важливу роль відіграє атмосфера читання, коли сторінки сприймаються як єдиний візуальний простір [40]. Саме тому композиційна система була побудована так, щоб розвороти плавно переходили один в інший і підтримували природний темп перегортання сторінок.

Концепція головного персонажа створювалася з урахуванням особливостей дитячого сприйняття форми. У дослідженнях, присвячених дитячій ілюстрації, зазначається, що округлі силуети, м'які контури та спрощені форми викликають у дітей відчуття довіри й емоційної безпеки [36]. Через це образ собачки-дівчинки був побудований на плавних лініях і помірній стилізації без зайвої деталізації. Пропорції персонажа мають трохи збільшену голову, виразні очі та невеликі лапи, що робить образ більш емоційним і зрозумілим для дитячого сприйняття.

Характер героїні передається через міміку, положення вух, пластику рухів і зміну поз у різних сценах. Для дитячої книги важливо, щоб емоції персонажа легко читалися навіть без текстового пояснення [62]. Саме тому

велика увага приділялася невербальній виразності. У деяких розворотах персонаж показаний у спокійному середовищі з мінімальною кількістю дії, однак завдяки позі, кольору та композиції сцена все одно зберігає емоційне наповнення.

Візуальний стиль проєкту базується на акварельній техніці. Такий вибір пов'язаний із бажанням створити м'яке й живе середовище без різких контрастів. Акварель дає можливість передавати прозорість кольору, легкість форми та природну текстуру зображення. У сучасній дитячій ілюстрації акварель часто використовується для створення теплої атмосфери та відчуття ручної роботи [18]. Подібний підхід можна побачити в роботах багатьох сучасних ілюстраторів, де текстура паперу та нерівномірність кольорових заливок стають частиною художнього образу [68].

Незважаючи на активний розвиток цифрових технологій у книжковій графіці, традиційні матеріали й надалі зберігають емоційну цінність. У праці Л. Журавель-Змєєвої зазначено, що сучасний дизайн дедалі частіше поєднує ручні техніки та цифрову обробку [33]. У межах авторського проєкту акварельні ілюстрації також частково допрацьовувалися цифровими засобами для корекції кольору та підготовки макета до друку. Водночас важливо було зберегти природність мазків і живу фактуру матеріалу.

Колірна система книги побудована на м'яких теплих відтінках. Основу палітри складають кремові, світло-коричневі, приглушено-зелені, небесно-сині та теплі рожеві кольори. Така гама створює спокійний емоційний настрій і не перевантажує дитяче сприйняття [24]. Яскраві кольорові акценти використовуються локально, переважно для підкреслення важливих деталей або емоційних центрів композиції. Завдяки цьому сторінки залишаються візуально збалансованими та гармонійними.

У сучасній дитячій книзі колір виконує не лише декоративну функцію, а й допомагає спрямовувати увагу читача [28]. Саме тому в авторській концепції передбачено поступову зміну кольорового настрою залежно від атмосфери сцени. Для спокійних епізодів використовуються світлі та прозорі відтінки, а

в більш емоційних моментах палітра стає насиченішою. Такий підхід формує природний ритм книги й підтримує емоційне залучення дитини до історії.

Композиційна система серії ілюстрацій базується на принципі розвороту як єдиного простору. Більшість сцен будується одразу на двох сторінках, що дозволяє створити ширше середовище та уникнути відчуття фрагментарності. У книжковій графіці розворот допомагає формувати цілісне сприйняття сцени та підтримує динаміку читання [12]. У проєкті чергуються великі панорамні композиції та більш камерні сцени, завдяки чому зберігається ритм перегортання сторінок.

Окрему увагу було приділено вільному простору. Ілюстрації не перевантажуються деталями, оскільки надмірна кількість декоративних елементів може ускладнювати дитяче сприйняття [22]. Частина фону залишається легкою та повітряною, що дозволяє текстовим блокам органічно інтегруватися в композицію. Текст не конкурує з ілюстрацією, а сприймається як її природна частина. Подібний принцип активно використовується у сучасних ілюстрованих виданнях, де важливе значення має взаємодія слова та зображення [54].

Типографіка книги підтримує загальний емоційний характер ілюстрацій та виступає частиною єдиної візуальної системи видання [1]. Для оформлення тексту було обрано шрифт “Beer Money”, який за своєю пластикою нагадує ручне написання олівцем або ручкою. Подібне стилістичне рішення часто використовується у сучасній дитячій книжковій графіці для створення більш теплої та неформальної атмосфери сторінки [28]. М’які форми літер і нерівномірність штриха створюють відчуття живого рукописного тексту, що добре поєднується з акварельною технікою ілюстрацій [18]. Завдяки цьому шрифт не виглядає окремим елементом дизайну, а природно інтегрується у композицію розвороту та підтримує загальний емоційний настрій книги [58].

У дитячих виданнях важливе значення має не лише декоративність шрифту, а і його читабельність, оскільки комфортне сприйняття тексту безпосередньо впливає на процес читання дитиною [1]. Саме тому, попри

стилізацію під ручне письмо, шрифт зберігає просту структуру літер, достатні між-літерні інтервали та зрозумілі форми символів [43]. Подібний підхід дозволяє уникнути перевантаження сторінки та робить текст легшим для візуального сприйняття [22].

Загальна структура сторінки побудована на гармонійному поєднанні текстових блоків, ілюстрацій та вільного простору [54]. Текстові елементи розташовуються таким чином, щоб не перекривати важливі частини композиції та не конкурувати з ілюстрацією [68]. Завдяки цьому всі елементи сторінки працюють разом і формують цілісний художній образ книги [35].

Обкладинка книги також підпорядковується єдиній стилістичній системі. Центральне місце займає головна героїня, образ якої одразу створює емоційний настрій видання. Композиція обкладинки побудована так, щоб персонаж залишався головним акцентом без перевантаження другорядними деталями. Колірне рішення продовжує палітру внутрішніх ілюстрацій, завдяки чому книга сприймається цілісно.

Єдність стилю стала одним із головних принципів проєкту. Персонаж, фон, декоративні елементи та типографіка створювалися як частини однієї візуальної системи. У сучасній дитячій ілюстрації цілісність художнього рішення значною мірою впливає на сприйняття книги дитиною [35]. Саме тому всі елементи проєкту мають спільну пластику форм, схожу кольорову мову та єдиний емоційний характер.

Попри використання окремих художніх прийомів, характерних для сучасної дитячої ілюстрації, авторський проєкт не повторює вже існуючі зразки. Візуальна концепція поєднує акварельну м'якість, атмосферність розворотів, помірну стилізацію та уважне ставлення до простору сторінки. Це дозволило створити цілісну серію ілюстрацій, у якій текст, персонаж і середовище працюють разом та формують гармонійний емоційний образ книги.

Висновки до розділу 2

У другому розділі послідовно розглянуто ключові етапи формування авторської концепції дитячої ілюстрації. На початковому етапі було проаналізовано основні типи ілюстрацій, їхні стилістичні особливості, технічні прийоми виконання та принципи побудови зображення в сучасній книжковій графіці. Окремо досліджено, як різні візуальні підходи впливають на емоційне та образне сприйняття інформації дитиною, а також як ілюстрація функціонує у структурі книжкового розвороту.

У процесі аналізу враховано вікові особливості сприйняття. Встановлено, що складність композиції, рівень деталізації, кольорова гама та загальна візуальна структура залежать від вікової категорії читача. Для дітей дошкільного віку більш зрозумілими є прості форми та контрастні кольорові рішення, тоді як для молодшого шкільного віку допустимі складніші сцени, багатоплановість і більш розвинена взаємодія персонажів із середовищем. Це стало важливим орієнтиром при виборі стилістики майбутнього проєкту.

Також у другому розділі детально розглядалися різні види дитячої ілюстрації та їхні особливості. Під час дослідження стало зрозуміло, що кожен тип ілюстрації має власний характер побудови композиції, стилю та емоційної подачі. У роботі було проаналізовано сюжетну, персонажну, декоративну, предметну й анімалістичну ілюстрацію, а також їхнє значення у створенні дитячого книжкового видання. Проведений аналіз допоміг краще зрозуміти принципи побудови візуального оформлення книги та став важливою основою для створення авторської серії ілюстрацій.

У результаті дослідження були сформовані базові принципи створення дитячої ілюстрації: цілісність візуальної системи, емоційна виразність образів, узгодженість тексту та зображення, а також продумана організація ритму сторінки й використання вільного простору. Окремо підкреслено роль кольору як інструмента формування емоційного стану та підтримки уваги дитини під час сприйняття книги.

Отримані результати стали основою для формування авторської концепції. Визначено, що у проєкті буде використано акварельну техніку, м'яку колірну палітру та цілісну побудову розворотів, у яких текст і зображення функціонують як єдина система. Центральний персонаж (собачка-дівчинка) розглядається як емоційний носій історії, що забезпечує зрозумілу та доступну візуальну комунікацію з дитячою аудиторією.

Підготовка до практичного етапу включала визначення єдиної стилістичної системи, принципів композиційної організації та способів інтеграції текстових блоків у ілюстративне середовище. У результаті другого розділу було сформовано теоретичну та візуальну основу для практичної частини дипломного проєкту. Проведений аналіз допоміг визначити стилістику майбутніх ілюстрацій, принципи побудови персонажа, особливості композиції, кольорової системи та загального художнього середовища книги. Отримані результати стали базою для подальшого створення авторської серії ілюстрацій до дитячої анімалістичної книги.

РОЗДІЛ 3. РЕАЛІЗАЦІЯ ДИЗАЙН-ПРОЄКТУ СЕРІЇ ІЛЮСТРАЦІЙ

3.1. Створення персонажа та візуального середовища

Практична частина проєкту розпочалася з пошуку загального настрою майбутньої книги та визначення її візуального характеру. Оскільки проєкт являє собою серію із шести ілюстративних розворотів та обкладинки до дитячої анімалістичної книги, головним завданням стало створення цілісного середовища, у якому всі елементи виглядають пов'язаними між собою. Важливо було не лише намалювати окремі сцени, а побудувати єдину атмосферу книги, де персонаж, фон, колір і композиція працюють разом та підтримують емоційний настрій історії.

Розробка персонажа та навколишнього середовища є ключовим етапом практичної частини проєкту, оскільки саме через них формується емоційне сприйняття всієї книги. На цьому етапі важливо було не лише створити зовнішній образ героїні, а й вибудувати цілісну систему взаємодії персонажа з простором, кольором і композицією. У сучасній дитячій ілюстрації персонаж розглядається як основний носій емоції та головний комунікатор історії, тому його пластика, форма та міміка повинні бути зрозумілими для дитини різного віку [41]. Додатково враховувалося, що саме через персонажа дитина найшвидше встановлює емоційний зв'язок із книгою, тому важливо було досягти максимальної простоти сприйняття без втрати виразності образу.

Робота над головною героїнею собачкою-дівчинкою, починалася з пошуку загального силуету. На першому етапі виконувалися швидкі графічні ескізи, у яких перевірялися різні пропорційні рішення: від більш наближених до реалістичних до максимально спрощених і стилізованих форм. На цьому етапі перевірялися різні варіанти форми голови, довжини лап, пластики тіла та співвідношення між реалістичністю і стилізацією. Основна увага приділялася саме силуету, оскільки він формує перше враження про персонажа ще до розгляду деталей. У процесі пошуку було встановлено, що

найбільш вдало працюють м'які округлі лінії, які асоціюються з доброзичливістю, безпекою та відкритістю образу для дитячого сприйняття. Додатково опрацьовувалася стабільність пропорцій, щоб персонаж залишався впізнаваним у різних позах та ситуаціях. Поступово було визначено, що для дитячої аудиторії найбільш доречною є помірна стилізація, де зберігаються впізнавані риси тварини, але форма залишається простою та емоційно відкритою. Приділялася увага до розробки силуету головного персонажа, навіть у невеликому розмірі героїня мала легко впізнаватися та зберігати виразність. Саме тому форми будувалися на плавних лініях без різких кутів. Такий підхід допоміг розробити персонажа більш доброзичливим і візуально м'яким, що є важливим для дитячої аудиторії. Поступово сформувалися основні риси героїні: довгі вуха, компактна фігура, округла мордочка та великі очі, через які передаються емоції.

Приділялася увага до розробки силуету головного персонажа, навіть у невеликому розмірі героїня мала легко впізнаватися та зберігати виразність. Саме тому форми будувалися на плавних лініях без різких кутів. Такий підхід допоміг розробити персонажа більш доброзичливим і візуально м'яким, що є важливим для дитячої аудиторії. Поступово сформувалися основні риси героїні: довгі вуха, компактна фігура, округла мордочка та великі очі. Пошук форми також включав аналіз анімалістичних персонажів у сучасній дитячій книжковій графіці [20,30,65]. Було помітно, що більшість дитячих ілюстраторів використовують округлі силуети та спрощені пропорції, оскільки такі образи створюють відчуття безпеки та доброзичливості. У процесі роботи над персонажем важливо було уникнути надмірної деталізації шерсті, складної анатомії або занадто реалістичних рис, які могли б зробити образ візуально важким для дитячого сприйняття.

Під час створення персонажа за основу було взято реальний образ собаки англійського кокер-спанієля на ім'я Айва. Саме її зовнішні риси стали базою для формування загального силуету та характерної пластики персонажа. Ця порода має природно м'які пропорції, довгі вуха та виразні очі, що добре

підходять для дитячої ілюстрації та дозволяють створити доброзичливий і емоційно відкритий образ.

У процесі роботи реальні риси собачки були стилізовані та спрощені відповідно до вимог книжкової графіки. Основна увага приділялася збереженню в пізнаваного характеру породи, але без надмірної деталізації. Завдяки цьому персонаж залишається близьким до реального прототипу, проте виглядає узагальнено та органічно в межах художнього стилю книги.

Характерні ознаки кокер-спанієля, це – м'яка форма мордочки, довгі вуха та плавні лінії тіла, стали основою для створення дружнього та емоційно зрозумілого образу. Такий підхід дозволив поєднати реалістичну основу з авторською стилізацією та підкреслити загальну атмосферу доброзичливості, тепла й спокою, яка є ключовою для всього проєкту.

Після затвердження загальної форми персонажа розпочалася робота над його пластикою та поведінкою у просторі. Для цього виконувалися численні замальовки рухів, поз і різних варіантів положення тіла. Основним завданням було зробити персонажа живим і природним навіть у межах стилізованої дитячої ілюстрації. У спокійних сценах персонаж має більш плавні та відкриті пози, а в активних епізодах змінюється нахил корпусу та положення лап. Завдяки цьому героїня виглядає живою й емоційною у різних ситуаціях. Значна увага приділялася нахилу корпусу, положенню лап, маленького хвостика героїні, повороту голови та загальному напрямку руху персонажа.

У процесі роботи було помічено, що навіть незначна зміна пози або кута нахилу здатна суттєво впливати на емоційне сприйняття сцени. Наприклад, нахил голови вперед створює відчуття зацікавленості або сором'язливості, тоді як більш пряма постава додає персонажу впевненості. Положення хвоста також використовувалося як окремий засіб емоційної виразності, адже саме через такі дрібні деталі формується загальний настрій образу. Подібний підхід часто використовується у сучасній дитячій анімації та книжковій графіці, де пластика руху допомагає персонажу виглядати більш емоційним і зрозумілим для дитини [34].

Окремо опрацьовувалися переходи між різними позами, щоб у межах усієї серії ілюстрацій персонаж зберігав логіку руху та цілісність поведінки. Це було важливо для підтримки природного ритму історії та уникнення враження випадкових або непродуманих жестів. У результаті пластика героїні стала одним із головних інструментів передачі настрою та внутрішнього стану персонажа без надмірного використання текстового пояснення. Говорячи про пластику рухів у розробці персонажа, всі вони створювалися на основі спостережень за реальною поведінкою собак, щоб навіть у стилізованому вигляді персонаж залишався природним, завдяки цьому, це допомогло уникнути надто “лялькових” або неприродних поз.

Одним із найважливіших етапів у процесі створення героїні стала розробка міміки та емоційної виразності образу. Для дитячої ілюстрації характерна підсилена емоційність персонажів, оскільки дитина часто сприймає сюжет насамперед через настрій і переживання героя [39]. Саме тому під час роботи було виконано серію окремих ескізів із різними емоційними станами персонажа. Опрацьовувалися такі емоції, як зацікавленість, радість, спокій, легке здивування, сором’язливість та уважність (Рис. 3.1., Додаток В). Це дозволило перевірити, наскільки природно персонаж виглядає у різних ситуаціях та чи зберігається його впізнаванність у зміні настрою.

Для книги важливо було, щоб дитина могла розуміти настрій героїні навіть без тексту, тому основний акцент робився на очах, положенні вух, нахилі голови та загальній пластиці рухів і навіть формі брів, оскільки саме ці елементи найчастіше формують емоційний зв’язок між персонажем і читачем. Навіть незначна зміна погляду або положення вух помітно впливала на сприйняття сцени та характер емоції. Наприклад, трохи підняті вуха та відкритий погляд створювали відчуття цікавості й довіри, тоді як опущені вуха та нахилена голова допомагали передати сором’язливість або смуток. Завдяки таким деталям персонаж виглядає більш живим і психологічно зрозумілим для дитини.

Водночас міміка залишалася помірною без надмірно перебільшених емоційних реакцій, які часто використовуються у мультяшній стилістиці або анімації. Це пов'язано з тим, що загальна атмосфера книги будується на м'якому та спокійному емоційному середовищі, де важливо зберігати відчуття тепла, затишку та природності. Через це вирази обличчя залишаються делікатними та більш наближеними до реальної поведінки тварини, але водночас достатньо виразними для дитячого сприйняття [36].

Головна героїня проєкту створювалася не лише як візуальний образ, а як емоційний носій історії. Її характер побудований на поєднанні спокійності, доброзичливості та природної цікавості до навколишнього світу. Вона не є надмірно активною чи гіперболізованою, що дозволяє дитині легше асоціювати себе з персонажем і сприймати події історії більш природно.

У поведінці героїні закладено легку сором'язливість, м'якість у рухах та відкритість до взаємодії з навколишнім середовищем. Саме ці риси вплинули на формування пластики рухів: пози залишаються плавними, без різких акцентів, а емоції передаються через міміку та загальний стан тіла. Завдяки цьому персонаж виглядає живим, але при цьому не перевантажує візуальне сприйняття.

Під час створення персонажа також враховувалося, що ілюстрація повинна взаємодіяти з текстом, а не дублювати його повністю [54]. Саме тому частина емоційної інформації передається виключно через візуальні засоби, міміку, позу, композицію та кольорове рішення сцени. Такий підхід дозволяє зробити книгу більш живою та емоційно насиченою, а також активізує уяву дитини під час читання. У багатьох сучасних дитячих виданнях саме невербальна виразність персонажа допомагає створити глибший емоційний контакт із сюжетом і підтримує інтерес до історії навіть у тих сценах, де текст залишається мінімальним [62].

Паралельно з розробкою персонажа формувалося і візуальне середовище книги, оскільки саме взаємодія героя з простором створює цілісне емоційне сприйняття історії. Оскільки історія має спокійний і теплий характер

основою оточення стало природне середовище з елементами умовного пейзажу. У сценах використовуються плавні контури дерев, м'які форми рослин, небо, квіти, невеликі стежки, легкі текстури та спрощені природні елементи, які не створюють візуального напруження й добре поєднуються із загальною акварельною стилістикою книги та домашні деталі. Важливо було створити простір, який підтримує атмосферу історії, але не перевантажує сторінку зайвими елементами. На перших етапах середовище було значно деталізованішим, однак під час роботи стало помітно, що надмірна кількість дрібних деталей відволікає увагу від головної героїні. Через це композиції поступово спрощувалися, а фони стали більш легкими та повітряними.

Під час побудови середовища важливо було уникнути надмірної деталізації. У дослідженнях дитячого сприйняття зазначається, що велика кількість дрібних елементів може ускладнювати концентрацію уваги та перевантажувати дитину під час розглядання ілюстрації [22]. Через це фони створювалися більш легкими, відкритими та повітряними. Значна частина простору залишалася вільною, а деталі використовувалися лише там, де вони допомагали підтримати сюжет або емоційний настрій сцени. Подібний підхід дозволяє краще зосередити увагу на персонажі та зробити композицію більш зрозумілою для дитячого сприйняття.

Паралельно створювалися ескізи майбутніх розворотів до книги. Оскільки проєкт складається із шести повноцінних сцен, важливо було продумати, як вони виглядатимуть разом під час перегортання книги. Для кожного розвороту шукалася власна композиція та емоційний акцент. Частина сцен будується на великих відкритих просторах із великою кількістю “повітря”, тоді як деякі розвороти навпаки мають більш камерний характер і концентруються переважно на персонажі. Такий підхід допоміг зробити ритм книги більш живим і уникнути одноманітності.

Природне середовище у книзі виконує не лише декоративну функцію, а й допомагає передавати атмосферу окремих сцен, підтримує ритм перегортання сторінок і формує загальний емоційний характер історії. Для

спокійних епізодів використовуються відкриті композиції з великою кількістю світлого простору та м'якими кольоровими переходами. Такі сцени створюють відчуття тиші, затишку та внутрішньої рівноваги. У більш емоційних або динамічних моментах композиція стає щільнішою, а кількість елементів у кадрі збільшується. Завдяки цьому посилюється відчуття руху та емоційної напруги без необхідності перевантажувати сторінку складними деталями [48].

Окрему увагу було приділено взаємодії персонажа з простором сторінки, тому що у багатьох композиціях середовище допомагає направляти рух погляду читача та створює візуальний ритм розвороту. Лінії дерев, рослин або доріжок використовуються як композиційні напрямні, які м'яко підводять увагу до головного героя або важливого емоційного моменту сцени. Подібний принцип часто використовується у сучасній книжковій графіці, де середовище стає активною частиною оповіді, а не лише фоном для персонажа [62].

Під час роботи над середовищем важливу роль відігравав вільний простір, та не всі ділянки сторінки заповнювалися деталями, оскільки у дитячій книзі перевантажена композиція може ускладнювати сприйняття зображення. Частина фону залишалася світлою та спокійною, щоб текст міг органічно інтегруватися в ілюстрацію і не конфліктував із нею. Середовище книги було побудоване як єдина частина загальної художньої системи. Воно підтримує атмосферу історії, підсилює емоційність персонажа та створює комфортний візуальний простір для дитячого сприйняття. Завдяки помірній деталізації, м'яким формам і гармонійній кольоровій гамі всі елементи композиції працюють разом та формують цілісний образ книжкового світу.

Фон у проєкті побудований за принципом композиційної підтримки головного персонажа. Його основне завдання полягає не у приверненні уваги до себе, а у створенні цілісного простору, який підсилює емоційний характер сцени та допомагає краще сприймати дії героїні. Тому фонові елементи мають м'якшу кольорову насиченість, спрощену форму та нижчий рівень

деталізації у порівнянні з персонажем. Цей підхід дозволяє зберегти композиційний баланс і зробити головного персонажа книги собачку-дівчинку головним візуальним акцентом розвороту.

У сучасній книжковій графіці часто використовується принцип багатошаровості композиції, коли передній план виглядає більш активним і деталізованим, а задній залишається легким, узагальненим і менш контрастним [48]. Саме цей принцип було застосовано і під час створення фонових рішень у проєкті. Передній план в ілюстраціях до дитячої книги містить головного персонажа та окремі важливі предмети, тоді як дальній простір будується через м'які акварельні плями, напівпрозорі текстури та легкі контурні форми, завдяки цьому сторінка не виглядає перевантаженою, а композиція зберігає глибину та повітряність.

Частина фонових елементів створювалася за допомогою напівпрозорих акварельних заливок, які дозволяють передавати легкість і природність середовища. Нерівномірність кольору, плавні переходи та видима фактура паперу формують ефект ручної роботи та роблять ілюстрацію більш живою й емоційною [18]. Подібна техніка також допомагає уникнути надмірної графічної жорсткості, яка часто виникає у повністю цифрових ілюстраціях, так фон не виглядає важким або “закритим”, а навпаки створює відчуття відкритого простору та спокійної атмосфери, що важливо у дитячий ілюстрації такого стилю.

Окрему увагу було приділено взаємодії фону з текстовими блоками. Під час побудови композиції частина простору свідомо залишалася менш деталізованою або майже порожньою для подальшого розміщення тексту. У сучасній дитячій книзі важливо, щоб текст і зображення не конкурували між собою, а працювали як єдина система [54]. Саме тому текстові зони проєктувалися ще на етапі створення ескізів композиції, що дозволило уникнути ситуації, коли текст перекриває важливі елементи ілюстрації або ускладнює її сприйняття. Подібний принцип організації сторінки також допомагає підтримувати читабельність видання та знижує візуальне

навантаження на дитину. Вільний простір у композиції виконує не лише технічну, а й емоційну функцію, оскільки створює відчуття легкості та дозволяє краще концентрувати увагу на головних елементах сцени [22]. Так фон став не окремим декоративним елементом, а важливою частиною загальної візуальної системи книги, яка підтримує ритм розворотів, емоційний характер історії та гармонійне поєднання тексту з ілюстрацією.

Слід сказати про розробку обкладинки, тому що вона має важливе значення у першому враженні при виборі книги для дитини або дитиною. Вона повинна одразу привертати увагу, але водночас зберігати відповідність загальному стилю внутрішніх ілюстрацій.

У проєкті композиція обкладинки побудована навколо головної героїні, яка виступає центральним емоційним образом. Такий підхід дозволяє дитині одразу встановити зв'язок із персонажем ще до початку читання. Розташування елементів є простим і зрозумілим, без перевантаження деталями, що відповідає принципам дитячого книжкового дизайну.

Колірне рішення обкладинки базується на одній палітрі з усіма ілюстраціями в проєкті, теплій природній гамі з м'якими акцентами, які підсилюють емоційність образу. У дослідженнях відзначається, що саме перші візуальні враження впливають на зацікавленість дитини книгою та її готовність взаємодіяти з контентом [59]. Вона повинна була одразу передавати загальний характер історії та візуально поєднуватися з внутрішніми ілюстраціями (Рис. 3.2., Додаток В). Центральним елементом обкладинки стала головна героїня собачка Айва, оскільки саме через її образ формується перше емоційне враження від книги. Композиція будувалася досить просто без перевантаження деталями, щоб увага концентрувалася саме на персонажі та атмосфері. Далі ескізи було доопрацьовано до більш цілісного виду та близького до підсумкових ілюстрацій (Рис. 3.3., Додаток В).

3.2. Композиція, колір і типографіка в ілюстраціях

Після завершення роботи над персонажем та загальним візуальним середовищем основна увага була зосереджена на побудові композиції майбутньої книги. Оскільки проєкт складається із шести ілюстрованих розворотів та обкладинки, важливо було створити не окремі незалежні ілюстрації, а цілісну систему, у якій усі сторінки логічно поєднуються між собою та підтримують спільний настрій історії. Через це композиція продумувалася не тільки в межах однієї сторінки, а одразу на рівні всього розвороту та загального ритму книги.

Робота над композицією починалася з невеликих чорно-білих начерків. На цьому етапі визначалося розташування персонажа, напрям руху, співвідношення великих і малих форм, а також місця для майбутніх текстових блоків. Такі швидкі ескізи допомогли зрозуміти, як сторінка працюватиме ще до фінального промальовування, також це допомагало побачити загальний баланс форми та зрозуміти, наскільки зручно буде сприйматися сторінка під час читання. Під час роботи стало зрозуміло, що для дитячої книги дуже важливо залишати достатньо вільного простору, оскільки надто велика кількість деталей ускладнює сприйняття та швидко втомлює увагу дитини. У процесі роботи деякі композиції кілька разів змінювалися, оскільки частина сцен виявлялася занадто щільною або, навпаки, надто порожньою. Саме тому ще на ранньому етапі важливо було знайти правильне співвідношення між персонажем, фоном і вільним простором.

Основою композиційної побудови більшості розворотів став принцип асиметричної рівноваги, де елементи не розташовуються дзеркально або надто статично, а врівноважуються через різний масштаб форм і вільний простір. Завдяки цьому ілюстрації виглядають більш природними та живими. У частині сцен персонаж розміщується ближче до краю сторінки, що створює відчуття руху та допомагає спрямовувати погляд читача через увесь розворот.

Під час створення композицій важливу роль відігравав композиційний центр. У кожному розвороті визначався головний елемент, який першим

привертає увагу. Найчастіше таким центром ставала головна героїня собачка, однак у деяких сценах акцент переносився на загальний настрій середовища освітлення або певний предмет. Для виділення композиційного центру використовувалися світлі ділянки фону, локальні кольорові акценти, напрям ліній та контраст між більш деталізованими й спокійними частинами ілюстрації.

У процесі роботи стало помітно, що дитяча книга потребує більш м'якої та зрозумілої композиційної логіки, ніж, наприклад, плакат чи журнальна графіка. Через це складні перспективні скорочення та різкі контрасти використовувалися мінімально. Основна увага приділялася тому, щоб сцена легко читалася навіть під час швидкого перегортання сторінок. Важливим було не перевантажити композицію великою кількістю дрібних деталей і залишити відчуття легкості.

Емоційна атмосфера книги було побудовано на створенні відчуття спокою, тепла та безпеки. Ілюстрації не перевантажені деталями та не містять різких контрастів, що дозволяє дитині зосередитися на персонажі та розвитку сюжету. Такий підхід спрямований на формування комфортного візуального середовища, у якому читання сприймається як м'який і приємний процес.

Окремо продумувався ритм усієї книги, оскільки проєкт містить шість розворотів, важливо було уникнути повторення однакових композиційних схем. Саме тому частина сцен має відкриту панорамну побудову з великою кількістю "повітря" та простору, тоді як інші композиції більш камерні й зосереджені переважно на персонажі. Чергування активних і спокійних сцен допомогло створити природний темп читання та підтримати інтерес дитини під час перегортання сторінок.

У деяких ілюстраціях композиція будується через горизонтальний рух, де персонаж ніби проходить крізь увесь простір розвороту. В інших сценах навпаки використовується більш статична структура, яка створює відчуття спокою та затишку. Таке чергування динаміки й тиші стало одним із

головних принципів побудови серії ілюстрацій, оскільки дозволило зробити візуальну історію більш живою та емоційно різноманітною.

Велику увагу в межах проєкту було приділено формуванню кольорової системи книги, де перевага надавалася приглушеним природним відтінкам, що створюють гармонійний настрій і не перевантажують зорове сприйняття. Світлі фони та плавні колірні переходи допомагають сформувати відчуття простору, легкості та “повітряності” кожної сторінки, що є особливо важливим для дитячого видання.

У сучасних дослідженнях дитячої ілюстрації підкреслюється, що візуальна м'якість та цілісність середовища позитивно впливають на емоційне сприйняття книги та сприяють більш тривалому інтересу до читання [55]. Саме тому в даному проєкті свідомо було відмовлено від надмірно яскравих кольорів і складних візуальних конфліктів, які могли б відволікати увагу від основного сюжету та персонажа.

Ще на етапі ескізної розробки створювалися невеликі кольорові проби, які дозволяли перевірити поєднання відтінків і оцінити, як обрана палітра буде працювати в межах усієї серії розворотів. Це дало можливість одразу сформувати більш цілісний підхід до кольору та уникнути різких змін настрою між окремими сторінками. Саме тому основу кольорової системи склали теплі природні відтінки, які підтримують атмосферу спокою, домашнього затишку та емоційного комфорту.

У більшості сцен використовуються м'які приглушені кольори без різких контрастів, які могли б візуально перевантажувати композицію. Яскраві акценти застосовувалися лише вибірково для підсилення емоційного моменту або виділення важливої деталі. Наприклад, теплий рожевий або насичений синій міг з'являтися в окремих елементах одягу, реквізиту чи освітлення, підкреслюючи ключові моменти сцени. Такий підхід дозволив зберегти баланс між виразністю та спокійним загальним сприйняттям.

Під час роботи над кольоровим рішенням також враховувався психологічний вплив відтінків на дитяче сприйняття. Теплі кольори

використовувалися для створення відчуття безпеки, тепла та доброзичливої атмосфери, тоді як холодні відтінки застосовувалися більш обережно переважно у сценах ранку, тіні або спокійного природного середовища [45]. Важливим було не лише сформувати естетично привабливу палітру, а й підтримати емоційний характер кожного окремого розвороту (Рис. 3.4., Додаток В)

Оскільки основною технікою виконання стала акварель, значна увага приділялася прозорості кольору та плавності переходів між відтінками. Частина кольорових шарів наносилася поступово, щоб уникнути надто щільних заливок. У деяких сценах спеціально залишалися нерівномірності кольору, текстура паперу та помітні сліди мазка, оскільки це допомагало зберегти живість ручної роботи та зробити ілюстрації більш теплими й природними [53].

Після завершення роботи над ілюстраціями розпочалася інтеграція текстових блоків у композицію. Це стало окремим важливим етапом, оскільки текст не повинен був перекривати ключові елементи сцени або створювати перевантаження сторінки. Саме тому ще на етапі ескізів у композиціях залишалися спеціальні світлі ділянки для майбутнього розміщення тексту. Завдяки цьому текст органічно поєднується з ілюстрацією та не виглядає окремим технічним елементом.

Для оформлення книги було обрано шрифт “Beer Money”. Його форма нагадує ручний напис олівцем або ручкою, що добре поєднується з акварельною стилістикою ілюстрацій. Завдяки цьому текст підтримує загальну атмосферу книги та виглядає природною частиною сторінки. Під час вибору шрифту важливо було знайти баланс між декоративністю та читабельністю. Деякі варіанти виглядали цікаво візуально, однак були складними для читання у невеликому розмірі. Через це було обрано простіший і більш зрозумілий варіант із достатньою відстанню між літерами та рядками [16].

Розташування тексту змінюється залежно від композиції сцени. У більш спокійних розворотах текст займає ширшу площу та стає частиною композиційної рівноваги. У динамічних сценах текстові блоки навпаки зменшуються й зміщуються ближче до країв сторінки, щоб не заважати руху всередині композиції. Завдяки цьому текст і зображення працюють разом та підтримують загальний ритм книги.

У процесі роботи стало зрозуміло, що ритм сторінок формується не лише зміною композиції або кольору, а й співвідношенням тексту та ілюстрації. Саме чергування більш активних і більш спокійних розворотів створює природний темп читання та допомагає дитині краще сприймати історію. У результаті вдалося сформувати цілісну візуальну систему, де композиція, колір і типографіка взаємодіють між собою та підтримують єдиний емоційний характер книги [67].

3.3. Техніка виконання та підготовка до друку

Під час створення серії ілюстрацій важливу роль відігравала не лише художня частина проєкту, а й вибір техніки виконання. На початку роботи необхідно було знайти такий спосіб створення ілюстрацій, який дозволив би зберегти м'якість акварельної стилістики, але водночас зробити процес роботи більш зручним і гнучким. Оскільки проєкт складався із шести повноцінних розворотів та обкладинки, важливо було мати можливість швидко коригувати композицію, кольори та окремі деталі без потреби повністю перемальовувати сцену. Саме тому основною технікою виконання було обрано цифрове малювання у програмі “Procreate”, яка дозволяє поєднувати ефект традиційної акварелі з можливостями сучасної цифрової графіки [47]

Робота виконувалася на графічному планшеті з чутливістю до натиску, що допомогло зробити лінію більш природною та пластичною. Незважаючи на цифровий формат, головним завданням залишалося збереження ефекту

“живої” ручної ілюстрації. Через це велика увага приділялася підбору пензлів і текстур. У роботі використовувалися спеціальні акварельні пензлі з нерівномірною заливкою та м’якими краями, що дозволило уникнути занадто гладкого цифрового вигляду, який часто робить ілюстрацію холодною або штучною [57]. Частина мазків спеціально залишалася нерівномірною, а окремі текстури навіть імітували легке розтікання фарби по паперу.

Усі розвороти створювалися у великому розмірі з роздільною здатністю 300 dpi, що є стандартом для якісної поліграфії [34]. Це дозволило зберегти чіткість текстур, плавність кольорових переходів та деталізацію після друку. Формат ілюстрацій до дитячої книги було підібрано з урахуванням особливостей дитячого сприйняття, зручності перегортання сторінок та композиційної побудови ілюстрацій. Основні розвороти мають розмір 29 × 15 см, що дозволило створити достатньо широкий простір для розміщення сюжетних сцен, персонажів і текстових блоків. Горизонтальний формат виявився найбільш вдалим для побудови панорамних композицій, оскільки він дає можливість природно передавати рух персонажа, зміну середовища та розвиток подій у межах одного розвороту. Крім того, такий формат допомагає уникнути перевантаження сторінки деталями та робить ілюстрації більш легкими для дитячого сприйняття. Завдяки широкому простору вдалося гармонійно поєднати текст і зображення, залишивши достатню кількість вільного місця для комфортного читання та сприйняття композиції. Робочі файли одразу створювалися з урахуванням обрізних полів та майбутньої верстки книги.

Розмір обкладинки становить 14 × 15 см. Її композиція створювалася відповідно до загального стилю книги та особливостей дитячої книжкової графіки. Майже квадратний формат дозволив зробити головним акцентом образ собачки-дівчинки та розташувати всі елементи більш компактно й гармонійно. Під час створення обкладинки важливо було не перевантажити композицію деталями, тому основна увага зосереджувалася на персонажі, кольоровій атмосфері та загальному емоційному настрої. Завдяки цьому

обкладинка виглядає легкою, зрозумілою та добре поєднується з внутрішніми ілюстраціями книги, підтримуючи цілісність усього проєкту.

Під час створення композицій також враховувалася центральна лінія згину розвороту. Важливі частини персонажа або ключові деталі не розміщувалися безпосередньо посередині сторінки, оскільки після друку частина зображення могла потрапити у внутрішній згин книги. Через це композиції будувалися таким чином, щоб головні елементи залишалися добре видимими навіть після складання друкованого макета [63].

Одним із важливіших етапів стала підготовка кольору до друку. При розробці друкованих матеріалів/матеріалів для друку, слід використовувати кольорову модель СМУК.У процесі переведення деякі кольори можуть втрачати насиченість або змінювати відтінок. Найбільше це стосувалося яскравих блакитних та рожевих кольорів. Саме тому ще під час малювання палітра одразу підбиралася з урахуванням друкарських особливостей. Більшість кольорів робилися трохи м'якшими та менш контрастними, щоб після друку зберегти спокійний акварельний характер ілюстрацій.

Після завершення основного малювання всі файли проходили етап фінальної цифрової обробки. На цьому етапі коригувалися яскравість, контрастність та загальний баланс кольору. Водночас важливо було не втратити легкість акварельної стилістики, тому обробка виконувалася дуже обережно. Надмірна різкість або занадто сильний контраст робили ілюстрації менш природними, через що частина текстур спеціально залишалася м'якою та неідеально рівною [46].

Під час підготовки до друку окремо перевірялася читабельність шрифту у невеликому розмірі, для ілюстрацій було підібрано розмір шрифту 17pt, що добре читається та сприймається дитиною у дошкільному віці. Головне правило під час підготовки макета до друку в друкарні - перевести весь текст на "криві" (векторні контури). Це запобігає "зліту" шрифтів, якщо у друкаря не виявиться потрібного файлу гарнітури. Коригувалися інтервали між літерами, міжрядкова відстань та розташування тексту на сторінці. Це

дозволило зберегти ефект живого рукописного тексту без втрати зручності читання.

Усі сторінки експортувалися у формат PDF із кольоровим профілем СМУК, перевірялися поля безпеки, обрізні мітки та правильність розташування тексту й композиційних елементів. Також контролювалася загальна кольорова рівновага книги, щоб окремі розвороти не вибивалися із загальної атмосфери. Для дитячої книги це особливо важливо, оскільки надто темні або перевантажені кольором сторінки можуть ускладнювати сприйняття ілюстрацій [70].

У результаті поєднання цифрового малювання у “Procreate”, акварельної стилізації та ретельної підготовки до друку вдалося створити серію ілюстрацій, яка зберігає відчуття ручної роботи та м’якість традиційної техніки та обкладинку до книги (Рис 3.5., 3.6., Додаток В) Усі технічні рішення підбиралися таким чином, щоб підтримувати емоційний характер книги, забезпечити цілісність візуального середовища та підготувати проєкт до якісного друкованого відтворення.

Висновки до розділу 3

У третьому розділі було розглянуто практичний етап створення серії авторських ілюстрацій до дитячої анімалістичної книги. У процесі роботи розроблено шість сюжетних розворотів та обкладинку, які об'єднані спільною стилістикою, кольоровою системою та єдиною емоційною атмосферою. Основна увага приділялася створенню цілісного візуального середовища, у якому всі елементи книги взаємодіють між собою та формують гармонійний художній образ.

У ході практичної роботи було створено головного персонажа-собачку-дівчинку, через яку передається настрій і характер історії. Під час розробки образу особлива увага приділялася простоті форми, м'яким силуетам, природній пластиці рухів та емоційній виразності міміки. Завдяки цьому персонаж став зрозумілим, доброзичливим і легким для сприйняття дитячою аудиторією. Окремо було сформовано візуальне середовище книги, яке підтримує атмосферу історії та не перевантажує композицію зайвими деталями.

У процесі створення проєкту було обрано акварельну стилізацію з використанням цифрового малювання у програмі “Procreate”. Такий підхід дозволив поєднати ефект традиційної акварелі з можливостями сучасної цифрової графіки та забезпечити гнучкість під час роботи над ілюстраціями.

Для книги використано теплу кольорову палітру на основі природних приглушених відтінків, що допомогло створити спокійний і затишний емоційний настрій. Яскраві кольорові акценти застосовувалися помірно, лише для підсилення окремих композиційних центрів та емоційних моментів.

Важливу роль у проєкті відіграла композиційна побудова розворотів. Ілюстрації створювалися як єдиний простір, у якому текстові блоки та зображення гармонійно взаємодіють між собою. Під час роботи було враховано ритм перегортання сторінок, чергування більш динамічних і спокійних сцен, а також баланс між деталізованими та вільними ділянками

композиції. Це дозволило зробити сторінки легкими для сприйняття та зберегти плавний візуальний ритм книги.

Окрему увагу приділено технічній реалізації та підготовці матеріалів до друку. Усі ілюстрації були адаптовані до поліграфічних вимог, виконано корекцію кольору, підготовлено файли у форматі СМУК. Під час підготовки до друку важливо було зберегти м'якість акварельної фактури, прозорість кольорових переходів і загальну атмосферу ручної ілюстрації.

У результаті практичної частини вдалося створити цілісну серію дитячих ілюстрацій, у якій персонаж, середовище, композиція, колір і типографіка працюють як єдина візуальна система. Усі художні рішення були спрямовані не лише на декоративне оформлення книги, а й на створення емоційного контакту з дитиною та комфортного візуального сприйняття історії. Реалізований проєкт поєднує сучасний підхід до дитячої книжкової графіки з м'якою акварельною стилістикою та цілісною художньою концепцією.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

У процесі виконання дипломного проєкту було досліджено особливості дитячої книжкової ілюстрації як важливої частини візуального сприйняття дитиною світу. Під час роботи розглядалися етапи розвитку ілюстрації, зміни її стилістики та роль зображення у дитячій книзі. Окрему увагу приділено анімалістичній ілюстрації, адже саме образи тварин найчастіше викликають у дітей емоційну довіру та легко сприймаються у сюжеті. Було визначено, що персонажі-тварини допомагають краще передавати настрій історії, емоції та створюють більш тісний зв'язок між книгою й читачем.

У ході дослідження було проаналізовано різні види ілюстрації, техніки виконання та стилістичні напрями, які використовуються у сучасній дитячій книжковій графіці. Розглянуто особливості сюжетної, персонажної, декоративної та книжкової ілюстрації, а також принципи їх побудови. Значна увага приділялася як традиційним художнім технікам, так і цифровому малюванню. У роботі вивчалися можливості акварелі, гуаші, туші та діджитал-ілюстрації. У результаті аналізу стало зрозуміло, що сучасна дитяча книга часто поєднує ручну графіку та цифрову обробку, завдяки чому зберігається живість малюнка та водночас спрощується підготовка до друку.

Також у роботі були враховані вікові особливості дитячого сприйняття. Було визначено, що для різного віку важливими є різні принципи побудови композиції, рівень деталізації та подача персонажів. Для молодших дітей більш зрозумілими є великі форми, прості силуети та емоційно виразні образи, а для старших дітей уже можна використовувати складніші сцени та більш деталізоване середовище. Це допомогло краще адаптувати візуальну систему проєкту до дитячої аудиторії.

У практичній частині було створено авторську серію ілюстрацій до дитячої анімалістичної книги, яка складається із шести розворотів та обкладинки. Центральним персонажем стала собачка-дівчинка, образ якої будувався на м'яких формах, плавній пластиці рухів та емоційній виразності.

Під час створення образу героїні особлива увага приділялася міміці, силуету, позам та поведінці персонажа, оскільки саме через ці елементи дитина найкраще сприймає емоції героя. У результаті вдалося створити цілісний і впізнаваний образ, який гармонійно поєднується із загальною атмосферою книги.

Візуальна концепція проєкту побудована на акварельній стилістиці, теплій кольоровій палітрі та цілісній композиції розворотів. У процесі роботи важливо було створити не окремі ілюстрації, а єдину систему сторінок, у якій усі елементи пов'язані між собою. Саме тому значна увага приділялася ритму книги, поєднанню тексту із зображенням та організації вільного простору на сторінках. У результаті вдалося створити спокійне та гармонійне візуальне середовище, де композиція, фон, текст і персонажі працюють як єдине ціле.

Не менш важливим результатом роботи стало формування емоційно цілісного візуального середовища, яке впливає не лише на сприйняття сюжету, а й на загальний психологічний стан дитини під час читання. Ілюстрації побудовані таким чином, щоб створювати відчуття спокою, безпеки та залученості у події книги. Через взаємодію персонажа, кольору та композиції формується м'який емоційний простір, у якому дитина може легко зосереджуватися на історії та співпереживати героїні. Такий підхід дозволяє розглядати книгу не лише як носій інформації, а як цілісний емоційно-візуальний досвід.

Практична частина також включала створення ескізів, пошук композиційних рішень, підбір кольорової системи, роботу з типографікою та підготовку ілюстрацій до друку. Усі роботи виконувалися у програмі "Procreate" з використанням цифрової подібності акварельної техніки. Це дозволило поєднати атмосферність традиційного живопису з можливостями сучасної цифрової графіки. Після завершення ілюстрацій було виконано підготовку файлів до друку, налаштовано кольорову модель СМУК та оформлено обкладинку книги.

У результаті виконання дипломного проєкту вдалося створити цілісну серію дитячих ілюстрацій, об'єднаних єдиною стилістикою та емоційною атмосферою. Проєкт поєднує м'яку акварельну графіку, анімалістичний образ та сучасний підхід до оформлення дитячої книги. Практична цінність роботи полягає у можливості використання створених ілюстрацій для подальшого видання дитячої книги та застосування отриманих результатів у майбутніх проєктах у сфері дитячої ілюстрації та графічного дизайну.

.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрющенко Т. Ю., Бережна О. Б. Методика вибору ілюстративного та шрифтового оформлення у виданнях для дітей : *Поліграфія і видавнича справа*. 2023. № 1 (85). С. 91-100. URL: <https://pvs.uad.lviv.ua/en/articles/methodology-for-selecting-illustrative-and-font-design-in-children-editions/> (дата звернення: 11.03.2026).
2. Анімалістика - історія, жанрові особливості: Енциклопедія Сучасної України. URL: <https://esu.com.ua/article-44349> (дата звернення: 01.05.2026).
3. Бондар Л. Ілюстрація в Україні. Київ : Creative Publishing, 2021. 208 с.
4. Ван Ханьпін. Комунікативно-візуальні стратегії в ілюстрації дитячої книжки кінця XX - початку XXI ст.: український та китайський досвід: *Вісник НАКККиМ*. 2025. № 4. С. 112-118. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.4.2025.351866> (дата звернення: 25.04.2026).
5. Ван Ханьпін. Порівняльне дослідження художніх особливостей китайської та української дитячої книжкової ілюстрації початку XXI ст.: *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*. 2023. № 44. С. 158-164. DOI: <https://doi.org/10.35619/ucpm.vi44.606> (дата звернення: 03.04.2026).
6. Воробчук С., Лелик Я. Р., Шмельов В. М. Роль 3D-ілюстрації в оформленні дитячої книги: *Art and Design*. 2023. № 4. С. 45-53.
7. Дубрівна А. П., Лісниченко В. О. Роль ілюстрації у дитячих науково-популярних виданнях. Київ : КНУТД, 2021. 77 с.
8. Дубрівна А. П., Сироїд В. В. Дитяча книжкова ілюстрація: сучасні аспекти створення. Київ : КНУТД, 2024. 83 с.
9. Зільбер Д. Розмова про ілюстрацію в піжамі та з філіжанкою кави. Харків: Vivat, 2020. 240 с.
10. Климчук О. В. Основи композиції у графічному дизайні. Львів: Світ, 2017. 160 с.
11. Коваленко Т. О. Анімалістичні образи в українській дитячій книзі: *Мистецтвознавчі записки*. 2022. №. 41. С. 88-94.

- 12.Копцев О. Композиція в книжковій графіці: навч. посіб. Львів: Світ, 2015. 208 с.
- 13.Кравченко Л. М. Ілюстрація як засіб візуальної комунікації. *Вісник ХДАДМ*. Харків. 2021. № 2. С. 15-22.
- 14.Лесів А., Романишин Р. Я так бачу. Львів : Видавництво Старого Лева, 2020. 48 с
- 15.Лисенко Г. О. Художні засоби зображення тварин у дитячих книгах. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Соціальні комунікації*. 2020. № 2. С. 60-68.
- 16.Майовець А. І. Графіка українських дитячих видань ХХІ століття. *Народознавчі зошити*. 2013. № 4 (112). С. 750-756.
- 17.Майовець А. Комп'ютерна графіка й ілюстрування творів для дітей: художньо-стилістичні особливості (на прикладі випускників ЛНАМ) : *Вісник Львівської національної академії мистецтв*. 2015. № 27. С. 171-181.
- 18.Маліцька Д. С., Дубрівна А. П. Особливості формування художнього образу в ілюстраціях дитячої літератури. Київ : КНУТД, 2024. 84 с.
- 19.Мельник Л. М., Тізенгаузен М. Розробка ілюстрацій для дитячої книги: *Актуальні проблеми сучасного дизайну* : матеріали VI міжнар. наук.-практ. конф., Київ, КНУТД, 2024. Т. 2. С. 301-303. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/28444/1/APSD_2024_V2_P301-303.pdf (дата звернення: 16.04.2026).
- 20.Мельниченко А. Ярчик і 9 собак. Львів: Видавництво Старого Лева, 2023. 102 с.
- 21.Огар Е. І. Сучасна дитяча книга як національний культурний продукт: *Поліграфія і видавнича справа*. 2014. № 1/2. С. 3-8.
- 22.Особливості сприйняття ілюстрацій дітьми дошкільного віку. *Збірник наукових праць МДУ*. 2018. С. 138-140.
- 23.Петренко І. М. Зооморфні персонажі у дитячій літературі. *Педагогічний дискурс*. 2021. № 29. С. 44-50.

24.Психологія кольору: чи впливає вона на ваше самопочуття? *Психологер : вебсайт*. 2023. URL: <https://psychologer.com.ua/psykholohiia-koloru/> (дата звернення: 29.05.2026).

25.Попова А. В., Куратова М. Г. Ілюстрація дитячої книги як засіб естетичного розвитку дошкільників: *Час мистецької освіти. зб. наук. Праць*. Харків: ХНПУ, 2019. С. 197-203. URL: <http://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/3554> (дата звернення: 03.04.2026).

26.Романишин Р., Лесів А. Куди і звідки. Львів : Видавництво Старого Лева, 2020. 64 с.

27.Сухомлинська Л. В. Зображення світу тварин у літературі для дітей: історико- педагогічний експурс: *Педагогічні науки*. 2023.№ 103. С. 5-14. URL: <https://ps.journal.kspu.edu/index.php/ps/article/view/4551> (дата звернення: 22.04.2026).

28.Токар М. Художньо-естетичні особливості дитячої книжкової ілюстрації: *Вісник ЛНАМ*. 2018. № 35. С. 220-234. DOI:10.5281/zenodo.1313155. (дата звернення: 02.04.2026).

29.Українські народні казки : ілюстроване видання. Київ : Веселка, 2017. 128 с.

30.Тагава Мі. Лис і маленький Танукі. Том 1. Київ : Nasha Idea, 2024.160 с.

31.Фіялка С. Б. Тематичне розмаїття дитячих книжок: уроки для України. *Обрії друкарства*. 2018. № 1 (6). С. 268-279.

32.Ходанич П. Анімалістика в українській ілюстрації: *Мистецтвознавчі студії*. 2018. № 12. С. 12-18.

33.Журавель-Змеєва Л. Еклектика хенд мейду і сучасних технологій в графічному дизайні. *Актуальні проблеми сучасного дизайну: збірник матеріалів VII Міжнар. наук.-практ. конф*. Київ: КНУТД, 2025. Т. 2. С. 279-281.

34.Журавель-Змеєва Л. Дизайн: співвідношення індивідуальної творчості й масового продукту. *Актуальні проблеми сучасного дизайну: збірник матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф*. Київ : КНУТД, 2018. Т. 1. С. 43-45.

- 35.Шевченко І. Аналіз художнього стилю в ілюстрації для дітей: *Вісник КНУКіМ*. 2020. № 43. С. 104-112.
- 36.Шевченко І. М. Дитяча ілюстрація: психологічні та художні аспекти. Київ : Академвидав, 2020. 152 с.
- 37.Шемчук А. В., Ільницька Л. В. Мінімалізм у дизайні книги: естетика тиші та простору. *Наука, освіта і суспільство в умовах змін: виклики та інновації* : зб. міжнар. наук.-практ. конф. Кременчук: ЦФЕНД, 2025. С. 253-254.
- 38.Шипова М. К., Бокарева Ю. С. Значення художньої ілюстрації в дитячій літературі. *Поліграфічні, мультимедійні та web-технології* : матеріали III міжнар. наук.-техн. конф. Львів : УАД, 2018. С.239-241. URL: <https://openarchive.nure.ua/handle/document/31812> (дата звернення: 03.05.2026).
- 39.Arizpe E. Meaning-making from wordless (or nearly wordless) picturebooks: What educational research expects and what readers have to say: *Cambridge Journal of Education*. 2013. Vol. 43, № 2. P. 163-176.DOI: <https://doi.org/10.1080/0305764X.2013.767879> (дата звернення: 15.04.2026).
- 40.Arizpe E., Noble K., Styles M. Children Reading Pictures: New Contexts and Approaches to Picturebooks. 3rd ed. London: Routledge, 2023. 188 p.
- 41.Bekoff M. Animal Movement and Expression in Illustration. New York: Routledge, 2014. 256 p.
- 42.Brave Bunnies - український дитячий анімаційний проєкт. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Brave_Bunnies (дата звернення: 24.03.2026).
- 43.Bycheva A., Galchynska O., Pshinka N. Features of illustrating books for children of different age groups: *Art and Design*. 2025. № 4 (8). С. 127-136 p.
- 44.Encyclopedia of Modern Illustration. Oxford: Oxford University Press, 2020. 320 p.
- 45.Evans J. Challenging and Controversial Picturebooks. London: Routledge, 2015. 302 p.
- 46.Evans J. Talking Beyond the Page: Reading and Responding to Picturebooks. London : Routledge, 2009. 216 p.

47. First Picture Dictionary - Animals. URL: <https://kidkiddos.com/products/ebook-first-picture-dictionary-animals-ukrainian-childrens-book> (дата звернення: 26.03.2026).
48. Garland M. *Lucky and Squash*. New York: Scholastic Press, 2012. 40 p.
49. Goldfinger E. *Animal Anatomy for Artists. The Elements of Form*. Oxford University Press, 2004.
50. Green, R. *How to Make Friends With a Ghost*. San Francisco : Chronicle
51. Greenhoot A. F., Beyer A. M., Curtis J. More than pretty pictures? How illustrations affect parent-child story reading and children's story recall : *Frontiers in Psychology*. 2014. Vol. 5. Article 738. DOI: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2014.00738> (дата звернення: 27.03.2026).
52. Heller S., Chwast S. *Illustration: A Visual History*. New York: Abrams, 2019.
53. Hindman S. *Why Fonts Matter*. London : Virgin Books, 2015. 224 p.
54. Hladíková H. Children's Book Illustrations: Visual Language of Picture Books: *CRIS - Bulletin of the Centre for Research and Interdisciplinary Study*. 2014. Vol. 2014, Issue 1. P. 1-13. URL: <https://ideas.repec.org/a/vrs/bucris/v2014y2014i1p13n2.html> (дата звернення: 15.04.2026)
55. Iordanaki L. Older Children's Responses to Wordless Picturebooks: Making Connections: *Children's Literature in Education*. 2021. Vol. 52, P. 493-510. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10583-020-09424-7> (дата звернення: 16.03.2026).
56. Jeffers, O. *Here We Are: Notes for Living on Planet Earth*. London : HarperCollins, 2017. 48 p.
57. Kiliç A. An Evaluation on Children's Book Illustrations and Digital Collage Illustration Techniques: *Journal of Arts*. 2021. Vol. 4, No. 2. P. 79-85. DOI: <https://doi.org/10.31566/arts.4.2.03> (дата звернення: 18.04.2026).
58. Landa R. *Graphic Design Solutions*. 6th ed. Boston: Cengage Learning, 2018.

59. Male A. *Illustration: A Theoretical and Contextual Perspective*. London : Bloomsbury Publishing, 2017.
60. Matthews R. *Illustrating Animals: Creating Characters for Children's Books*. London: Bloomsbury, 2021.
61. Meggs P., Purvis A. *Meggs' History of Graphic Design*. 6th ed. Hoboken: Wiley, 2016.
62. Nikolajeva M., Scott C. *How Picturebooks Work*. London: Routledge, 2013.
63. Pantaleo S. *Young Children Reading Picturebooks*. New York: Routledge, 2019.
64. Petrová Z., Vašíková J., Žáková I. "I'm Just Looking at the Pictures and ...": The Role of Illustrations in Books from the Perspective of Preschool Children: *Literacy and Learning: An International Journal*. 2025. Vol. 39, №1. DOI: <https://doi.org/10.1080/02568543.2025.2461563> (дата звернення: 21.04.2026).
65. Potter, B. *The Tale of Peter Rabbit*. London : Frederick Warne & Co., 1902.
66. Raschka C. *A Ball for Daisy*. New York: Schwartz & Wade Books, 2011. 32 p.
67. Raven F. *Design a children's picture book*. URL: <https://www.bookdesignmadesimple.com/design-a-childrens-picture-book/> (дата звернення: 03.05.2026).
68. Salisbury M., Styles M. *Children's Picturebooks: The Art of Visual Storytelling*. London : Laurence King Publishing, 2012. 192 p.
69. Wigan M. *The Visual Dictionary of Illustration*. London: Bloomsbury Publishing, 2017.
70. Wigan M. *Thinking Visually for Illustrators*. 2nd ed. London : Bloomsbury Publishing, 2014. 240 p.
71. Wilkins A. J., Cleave R., Grayson N., Wilson L. Typography for children may be inappropriately designed: *Journal of Research in Reading*. 2009. Vol. 32, № 4. P. 402-412. URL: https://www.researchgate.net/publication/227732089_Typography_for_children_may_be_inappropriately_designed (дата звернення: 06.05.2026).

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

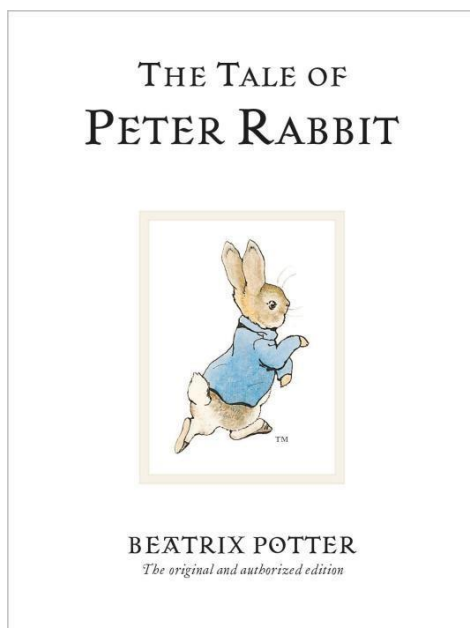

Рис. 1.1. «The Tale of Peter Rabbit» Беатрікс Поттер.

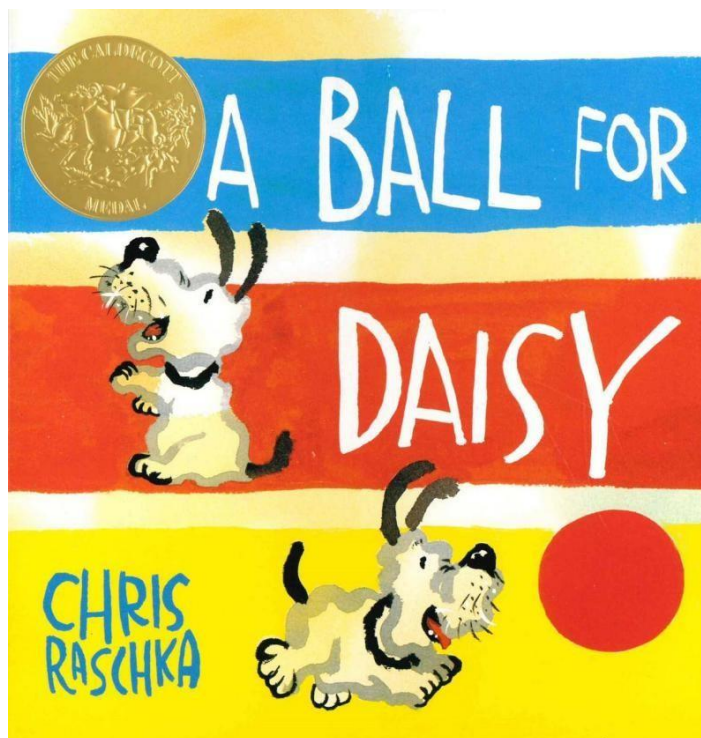
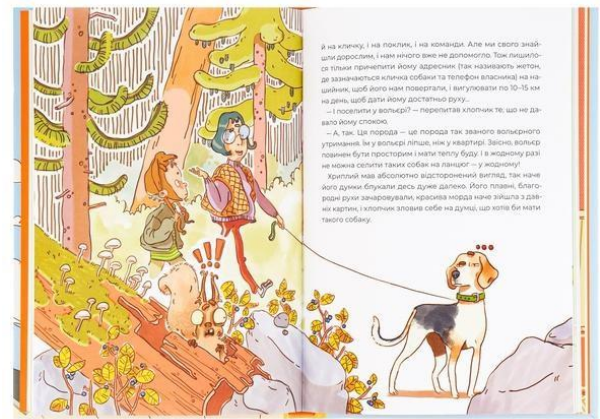

Рис. 1.2. Кріс Рашка «М'яч для Дейзі».

а

б

Рис.2.1. а,б- ілюстрації у книзі А. Мельниченко «Ярчик і 9 собак».

ДОДАТОК Б

а

б

в

Рис. 2.2. Мі Тагава «Лис і маленький Танукі».
а-обкладинка твору.
б,в- ілюстрації твору.

a

б

Рис. 2.3. а,б - ілюстрації з книги Олівера Джефферса «Here We Are: Notes for Living on Planet Earth.»

ДОДАТОК В

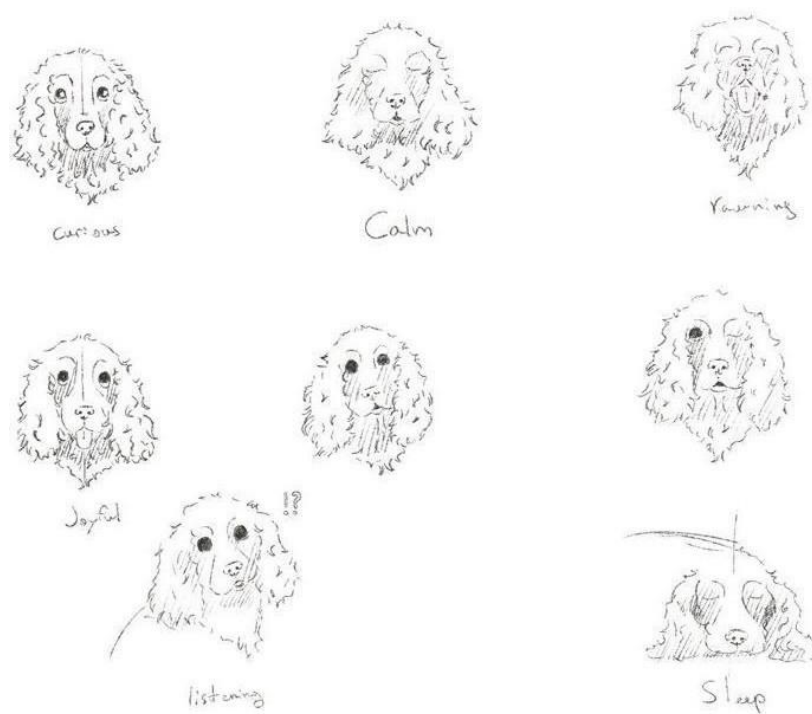

Рис. 3.1. Емоції персонажа.

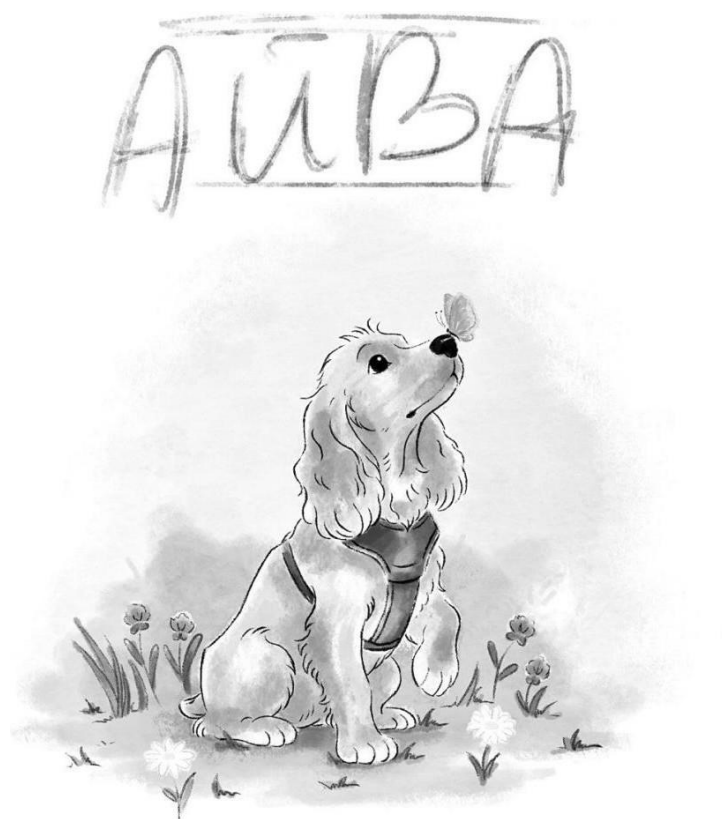
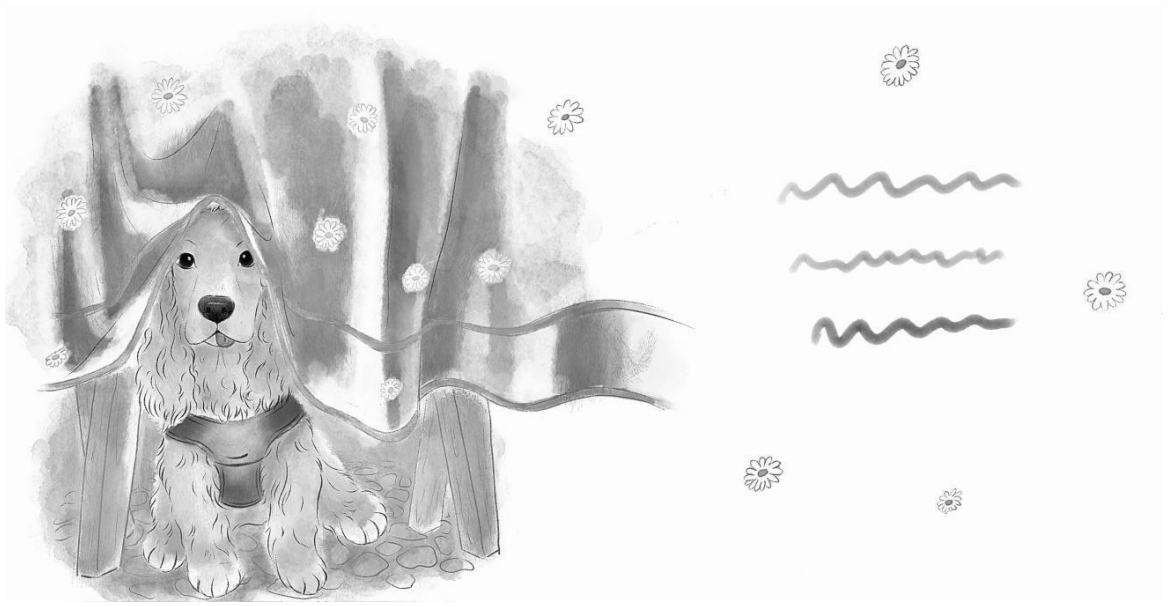

Рис. 3.2. Ескіз обкладинки до книги.

a

6

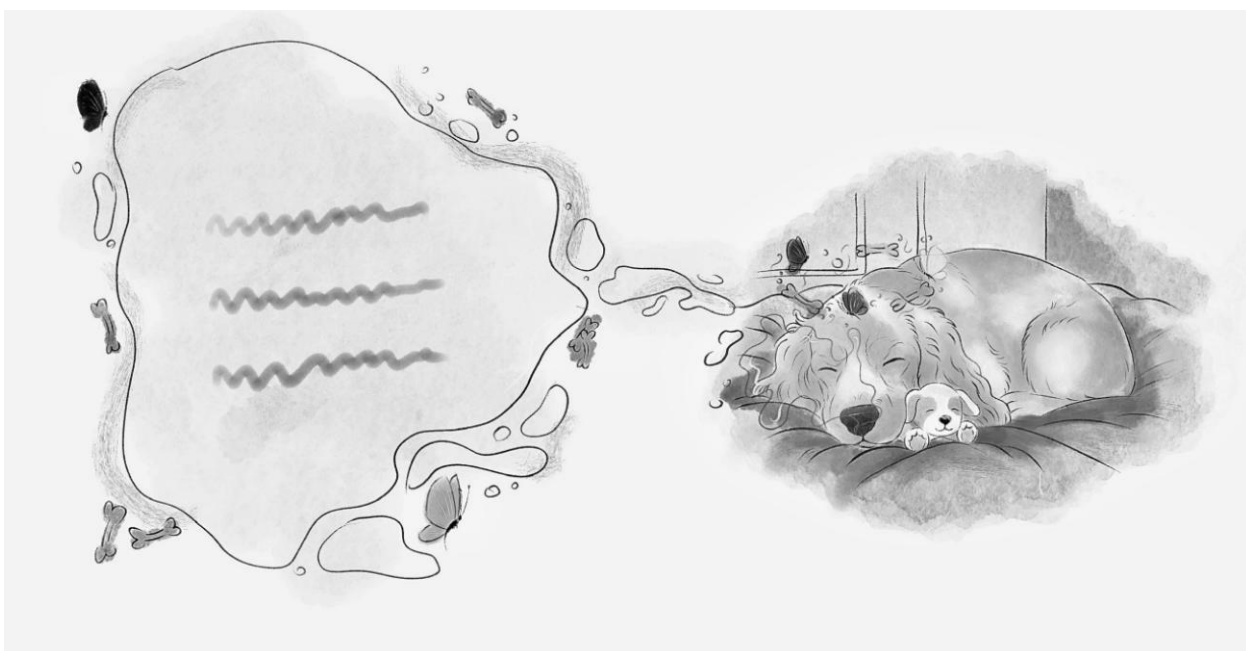
B

Г

Г

Д

Рис. 3.3. а,б,в,г,д - ескізи ілюстрацій у вигляді розвороту до книги.

Рис. 3.4. Палітра кольорів.

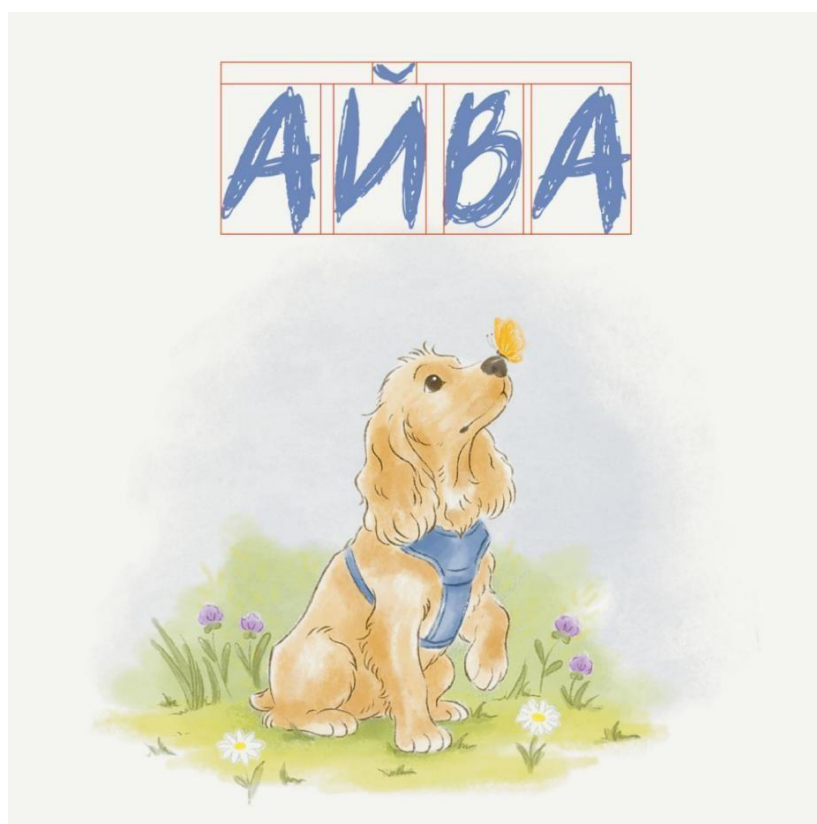

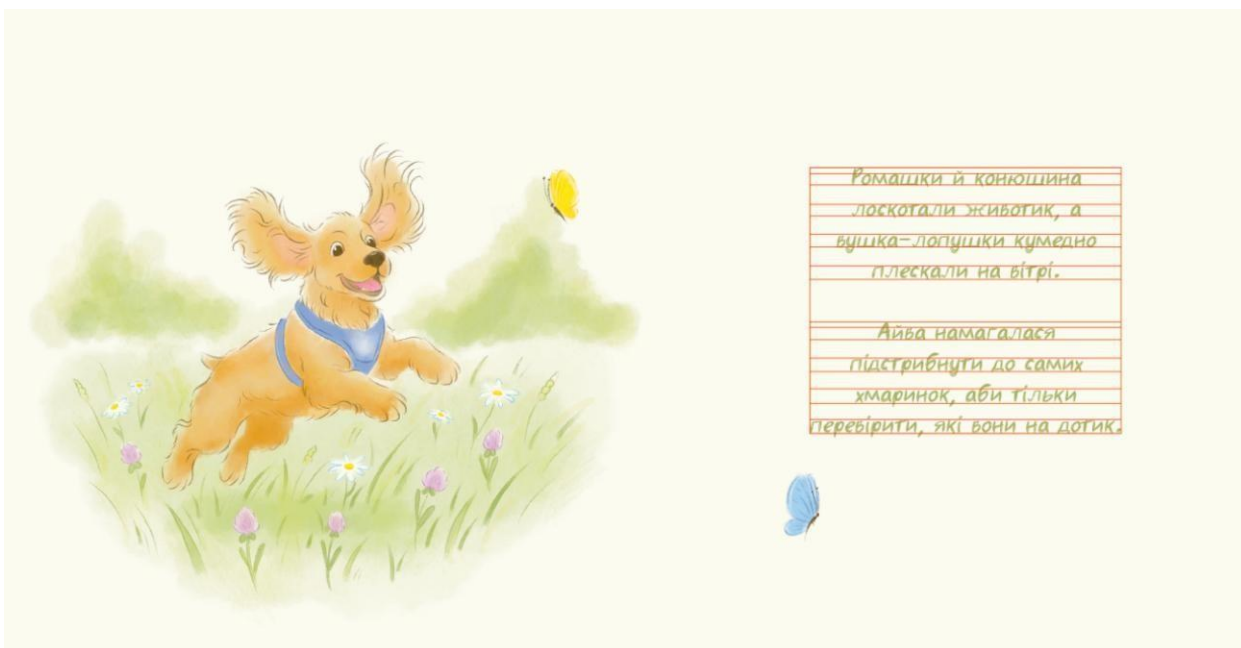
Рис. 3.5. Обкладинка дитячої книги “Айва”.

а

б

В

Г

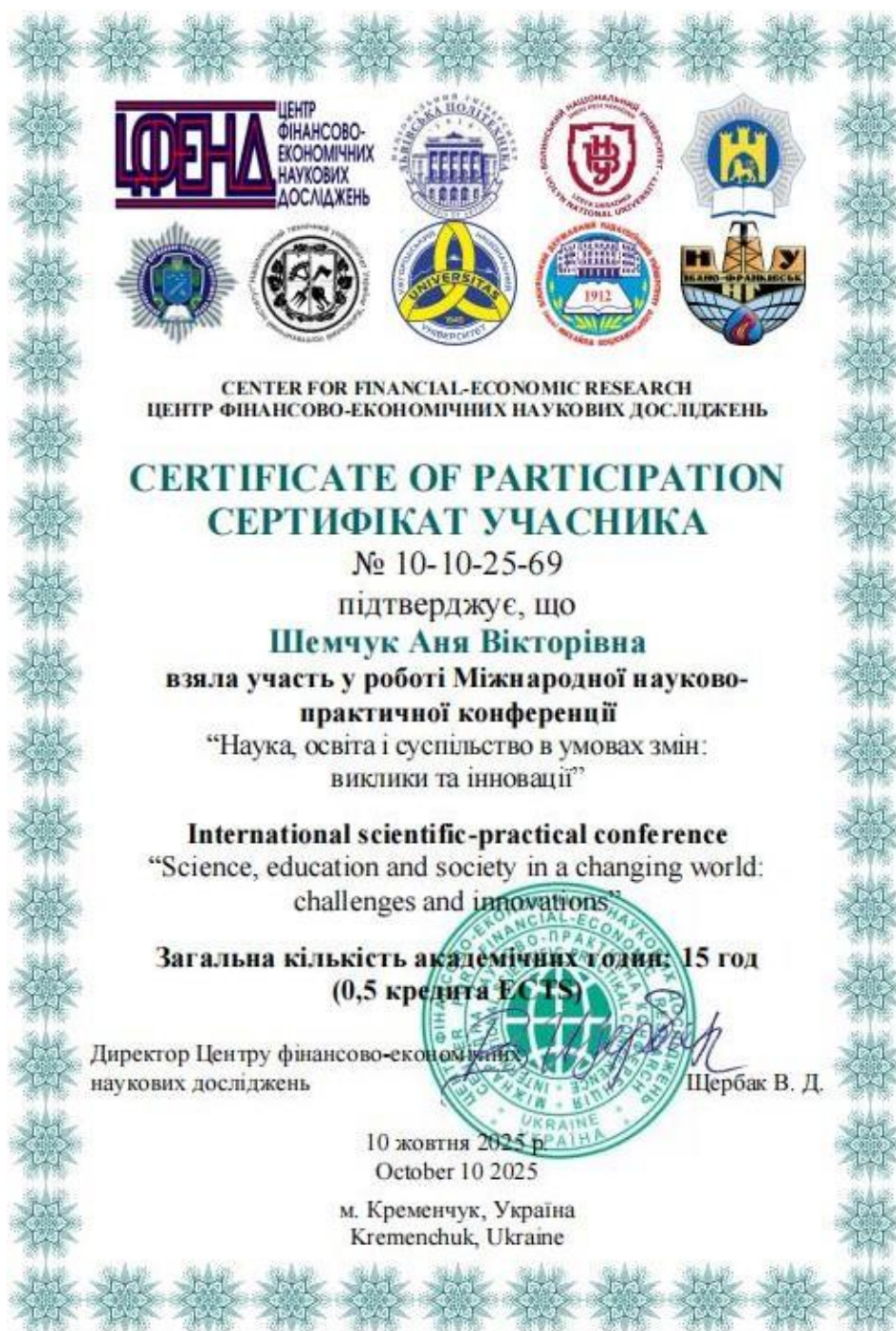
Г

Д

Рис. 3.6. а,б,в,г,д - ілюстрації у вигляді розвороту до дитячої книги "Айва".

ДОДАТОК Г

б

Рис. 4.1 Сертифікати про участь (апробація результатів дослідження).
 а - Сертифікат про участь у конференції.
 б - диплом переможця у міжнародному конкурсі.